

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ
Βρυσακίου 15 & Κλάδου, 105 65 Αθήνα
τηλ.: 3215 146/fax: 3215 147
e-mail: sadas-pea@tee.gr

'ARCHITEKTONES'
JOURNAL OF THE ASSOCIATION OF GREEK ARCHITECTS
Issue 21, Cycle B, May/June 2000
Vrussakiou 15 & Kladou, 105 65 Athens
tel.: 3215 146/fax: 3215 147

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος: Παναγιώτης Γεωργακόπουλος
Αντιπρόεδρος: Αλέξανδρος Βράκας
Γεν. Γραμματέας: Θανάσης Παπάς
Ταμίας: Γιώργος Χαραλαμπίδης
Ειδ. Γραμματέας: Γιώργος Σημαιοφορίδης
Μέλη: Δημήτρης Αναστασιάδης
Καρίνα Δαγκλή
Παναγιώτης Δεσποτόπουλος
Δημήτρης Μαραβέας
Πετρίνα Μεδίτσκου
Κώστας Μπαρδάκης
Γιώργος Παπαπαύλου
Νίκος Σιαπκίδης
Σήφης Φανουράκης
Πετρούλα Φατούρου

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ-ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ
Παναγιώτης Γεωργακόπουλος

Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν
τις απόψεις των συντακτών τους.
Οι επίσημες θέσεις του ΣΑΔΑΣ και των άλλων
Συλλόγων Αρχιτεκτόνων δημοσιεύονται στη στήλη
Δραστηριότητες του συλλόγου.

Τιμή τεύχους Δρχ. 1

ΕΚΔΟΤΗΣ

Σωτήρης Δημακόπουλος
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΚΔΟΣΗΣ-ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΗ-ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΕΠΕ
Αθήνα: Βουλιαγμένης 49, 116 36 Αθήνα
τηλ.: 9235 487-9/fax: 9222 743
Θεσ/κη: Βασ. Όλγας 181
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
Όλγα Ερμανουηλίδου
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Γιώργος Καλομηνίδης
ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ
Κυριάκος Κοσμάς
ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
Αθήνα: Λάμπης Δορλής, Βάνα Διαμαντοπούλου
Αρετή Κατή, Τάσος Σπανούδης, Ντίνος Δογορίτης
Θεσ/κη: Τέτα Μάη, Μαρία Θεοχαροπούλου
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
Νίκη Δανηλίδου
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ
Γιώργος Βρεττάκος
DTP SERVICE
Extension, Γ. ΒΑΡΔΑΚΗΣ & ΣΙΑ ΟΕ
Φίλωνος 64 Δάφνη, τηλ.: 9735 563
ΕΚΤΥΠΩΣΗ-ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ
Περαντινός-Κανάκης ΟΕ
Φίλωνος 64 Χαραυγή, τηλ.: 9716 847
ΑΠΟΣΤΟΛΗ: Ευάγγελος Μοσχόφης

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

«Σημείωμα της σύνταξης» (σελ. 18)

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

- Μ. Καρδαμίτση-Αδάμη**, «Το μετρό της Αθήνας» (σελ. 20)
Γ. Αικατερινάρης, «Με αφορμή την 9η Έκθεση των Τεχνών στο Πεκίνο» (σελ. 22)
Β. Ιωάννου, «Οργανώνοντας τις λειτουργίες που συγκροτούν το δημόσιο χώρο στην πόλη» (σελ. 25)
Σ. Μιχαήλ, «Διαμόρφωση Μουσείου Οίνου» (σελ. 30)

DOSSIER

Πανεπιστημιακές Βιβλιοθήκες

- Α. Μ. Κωτσιόπουλος**, «Νέα μονάδα της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Α.Π.Θ.» (σελ. 50)
Β. Τροβά, «Βιβλιοθήκη-Αναγνωστήριο Τμήματος Αρχιτεκτόνων στο κτίριο Αβέρωφ» (σελ. 54)
Α. Νουκάκης, «Κεντρική Βιβλιοθήκη Ε.Μ.Π. στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου» (σελ. 56)
Α. και Μ. Μπάμπαλου-Νουκάκη, «Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρέθυμνο» (σελ. 60)
Α. Κ. Στασινόπουλος, «Βιβλιοθήκη Οικονομικού Τμήματος Πανεπιστημίου Αθηνών» (σελ. 64)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ (σελ. 68)

«Προκήρυξη Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού»
«7η Διεθνής Έκθεση Biennale Αρχιτεκτονικής Βενετίας 2000»
«Έκθεση σύγχρονης μνημειακής γλυπτικής του Συλλόγου Γλυπτών Ελλάδας»

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ (σελ. 73)

Στο εξώφυλλο: Αναγνωστήριο της νέας μονάδας Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Α.Π.Θ., αρχ. Α. Μ. Κωτσιόπουλος, Μ. Παπανικολάου και Ε. Σακελλαρίδου

Επιθυμία του Συλλόγου είναι, να αξιοποιήσει τις απόψεις όλων των συναδέλφων μέσα από τις σελίδες του περιοδικού. Είναι δυνατόν, όλες οι συνεργασίες που θα αποστέλλονται στο περιοδικό, είτε υπό μορφή παρουσιάσεων έργων, θέσεων και επιστολών να καταχωρούνται στις σελίδες του.
ΤΑ ΑΡΘΡΑ ΠΟΥ ΘΑ ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ, ΠΡΕΠΕΙ ΩΠΩΣΔΗΠΟΤΕ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΔΙΣΚΕΤΑ ΚΑΙ ΝΑ ΣΥΝΟΔΕΥΟΝΤΑΙ ΜΕ PRINT-OUT ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ ΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Θα είναι πολύ χρήσιμο για όλους το περιοδικό να ΔΙΑΒΑΖΕΤΑΙ και να ασκείται κριτική για το περιεχόμενο και την εμφάνισή του από όλους τους συναδέλφους.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βασίλης Γκανιάτσας
Γιάννης Ζερβός
Κώστας Ηλιάκης
Διονύσης Καννάς
Ειρήνη Κουφέλη
Νίκος Μπαλαμπάνης
Δημήτρης Μαραβέας
Γιάννης Πολύζος
Γιώργος Σημαιοφορίδης
Λίνα Στεργίου
Βάσω Τροβά
Σάββας Τσιλένης
Ξένια Φωτοπούλου

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Ν. 1577/85

Ο Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός του 1985 αναμφισβήτητα υπήρξε ένα καινοτόμο νομοθέτημα. Ο ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ υπήρξε ένας από τους βασικούς συντελεστές της δημιουργίας του, μετά από μια μακροχρόνια επεξεργασία στα πλαίσια της επιτροπής επαγγελματικών θεμάτων. Στόχος μας ήταν κυρίως η απελευθέρωση της έμπνευσης και δημιουργικότητας του Αρχιτέκτονα, προκειμένου να σχεδιάζονται κτίρια μορφολογικά και λειτουργικά άρτια και αρμονικά προσαρμοσμένα στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον. Βεβαίως, το πλαίσιο αυτού του κανονισμού ήταν γενικό και χρειάζονταν στη συνέχεια ειδικές μελέτες για να εξειδικεύσουν κατά περίπτωση τις διατάξεις του, ανάλογα με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες των επί μέρους οικιστικών ενοτήτων.

Δυστυχώς, τόσο κυρίως η τοπική αυτοδιοίκηση που όφειλε να έχει την πρωτοβουλία, όσο και οι κεντρικές κυβερνήσεις της χώρας, δεν ανταποκρίθηκαν σε αυτή την ανάγκη. Με ελάχιστες εξαιρέσεις, οι διατάξεις αυτές δεν αξιοποιήθηκαν. Έτσι π.χ. οι αναμενόμενοι ειδικοί όροι δόμησης για κάθε περιοχή, που η εφαρμογή τους θα προστάτευε αλλά και θα έδινε μια ιδιαιτερότητα και ένα χαρακτήρα, σχεδόν έμειναν ανενεργοί. Δεν τροποποιήθηκαν επίσης ούτε οι διατάξεις για το ενεργό οικοδομικό τετράγωνο, ούτε για την ενοποίηση των ακάλυπτων χώρων.

Παράλληλα πολύ σύντομα, με την εφαρμογή γενικά του Νόμου, δημιουργήθηκαν σοβαρά προβλήματα σε πολίτες και μελετητές, κατά την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων από αποφάσεις του Σ.Τ.Ε., ύστερα από προσφυγές στη δικαιοσύνη.

Έτσι εκτιμήθηκε ότι ο Γ.Ο.Κ. πρέπει να βελτιωθεί στην εφαρμογή του, με την προσαρμογή ορισμένων διατάξεων σύμφωνα με τη νομολογία που διαμορφώθηκε από τις αποφάσεις κυρίως του Σ.Τ.Ε., ενώ κρίθηκε σκόπιμο να συμπληρωθεί και να βελτιωθεί, λαμβάνοντας επίσης υπόψη:

- α) τις ρυθμίσεις και τα κίνητρα του Ν.1512/85 για τη χρησιμοποίηση συστημάτων ήπιων μορφών ενέργειας στα κτίρια.
- β) τις νέες απαιτήσεις για τη διακίνηση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στα κτίρια και τους κοινόχρηστους χώρους των κτιρίων και των οικισμών.
- γ) τις διεθνείς συμβάσεις και οδηγίες για την προστασία και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της χώρας μας.

Προστέθηκε το νομικό πλαίσιο για την κατάρτιση μητρώου εργολάβων, υπεργολάβων, παραγωγών και προμηθευτών για τον καθορισμό των έργων για τα οποία απαιτείται ορισμός υπεύθυνου τεχνικού εργοταξίου και «βιβλίου εξέλιξης εργασιών». Θεσπίσθηκε το Ανώτατο Πολεοδομικό και Αρχιτεκτονικό Συμβούλιο, στελεχωμένο αποκλειστικά από Αρχιτέκτονες με την πλειοψηφία των μελών του από εκπροσώπους φορέων, που εισηγείται προς τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος, που έχουν σχέση με τον αρχιτεκτονικό και πολεοδομικό σχεδιασμό αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από σχετικό ερώτημα του υπουργού. Τέλος περιορίστηκαν οι ΕΠΑΕ σύμφωνα με το αίτημά μας, στις πρωτεύουσες των νομών, πλήν Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

Είναι βέβαιο ότι και με τις νέες διατάξεις θα συνεχίσουν να υπάρχουν τα προαναφερθέντα προβλήματα, γιατί η υλοποίηση αυτού του νόμου σύμφωνα με τη φιλοσοφία του, απαιτεί πρωτοβουλίες και πολιτική βούληση. Έτσι τίποτα δεν εγγυάται θεαματική αλλαγή για το μέλλον. Στο πρόβλημα αυτό σημαντικό ρόλο μπορεί και πρέπει να παίξει ο ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ, με τις διαρκείς παρεμβάσεις του.

Παραμένει ωστόσο καθήκον και υποχρέωση του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ να ξεκινήσει με δική του πρωτοβουλία έναν ανοικτό, επιστημονικό διάλογο, που θα έχει στόχο την αξιολόγηση του αποτελέσματος της εφαρμογής του Γ.Ο.Κ./85. Τα 15 χρόνια εφαρμογής, είναι αρκετό χρονικό διάστημα προκειμένου να βγούν ασφαλή συμπεράσματα. Το αποτέλεσμα αυτής της αξιολόγησης θα μας οδηγήσει στις ανάλογες ενέργειες. Η ευθύνη του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ για την παραγωγή του καλύτερου δυνατού ποιοτικά αρχιτεκτονικού προϊόντος, είναι ιδιαίτερα σημαντική και καθοριστική.

Το μετρό της Αθήνας

• Μάρω Καρδαμίτση-Αδάμη • αρχιτέκτων, επίκ. καθηγήτρια Ε.Μ.Π.

Να λοιπόν που το παραμύθι έγινε πραγματικότητα. Από τη Δευτέρα 31 Ιανουαρίου ο μητροπολιτικός σιδηρόδρομος δόθηκε στους Αθηναίους. Την Τρίτη 1 Φεβρουαρίου, το πρωί, μπήκα στο σταθμό «Εθνική Άμυνα» (μένω στην Αγία Παρασκευή) και σε δέκα περίπου λεπτά έφθασα στο Σύνταγμα. Δεν χάζεψα στο σταθμό, μιας και κατ' αρχήν αυτό που ζητούσα στο Μετρό το βρήκα, τη γρήγορη δηλαδή μετακίνηση. Επιφυλάσσομαι να χαζέψω τ' αρχαία κάποια άλλη μέρα.

Ένα υπόγειο μουσείο είναι πολύ όμορφο και σίγουρα διαπαιδαγωγεί τους πολίτες, αλλά στις 8 το πρωί είχα άλλες προτεραιότητες. Είχα κερδίσει περίπου μια ώρα ταλαιπωρίας και ήμουνα ευτυχής. Η επιστροφή δεν ήταν το ίδιο άνετη. Έξω από το σταθμό δεν υπήρχε ταξί και το Β5 άργησε να περάσει, αλλά ελπίζω ότι σύντομα θα διορθωθεί η κατάσταση και ότι σε λίγο (το πόσο λίγο θα το δούμε) θα μπορώ να κατεβαίνω στη στάση Αγία Παρασκευή. Τέλος καλό, όλα καλά!

Ίσως λοιπόν είναι η ώρα να θυμηθούμε την αρχή. Μια αρχή που φθάνει 75 χρόνια πίσω στις 15 Αυγούστου του 1925. Την ημέρα εκείνη στο δεκαπενθήμερο εικονογραφημένο περιοδικό της βιομηχανίας της συγκοινωνίας και των τεχνικών έργων «ΕΡΓΑ» (τον πρόδρομο των Τεχνικών Χρονικών), δημοσιεύεται το άρθρο του διπλωματούχου μηχανικού της Κεντρικής Σχολής των Παρισίων Αλεξ. Βερδέλη «Το συγκοινωνιακό πρόβλημα των Αθηνών και περιχώρων, μετά 6 σχημάτων και 1 χάρτου».

Αναφέρειται λοιπόν τότε –τον Αύγουστο του 1925 μνη το ξεχνάμε– ο Αλεξ. Βερδέλης στους μητροπολιτικούς σιδηροδρόμους του Παρισιού, του Βερολίνου, του Λονδίνου, του Αμβούργου, της Μαδρίτης, της Βιέννης, της Ν. Υόρκης και της Φιλαδέλφειας και επισημαίνει την ανάγκη να αποκτήσει και η Αθήνα το ταχύτερο (τώρα το ταχύτερο είναι τρόπος του λέγειν) το δικό της μητροπολιτικό σιδηρόδρομο.

«Εάν παραδεχθώμεν», λέει «ότι εντός 20 λεπτών το πολύ οιοσδήποτε της περιφέρειας κάτοικος πρέπει να ευρίσκειται εις τι κέντρο της εργασίας και δεδομένου ότι τα 15 λεπτά διατίθενται δια το κυρίως μεταφορικών μέσων και τα έτερα 5 λεπτά δια πορείαν και αναμονήν εις τας στάσεις, βλέπομεν ότι τα επί της επιφανείας κυκλοφορούντα οχήματα είναι ανεπαρκή, ευθύς ως η ακτίς της πόλεως υπερβή τα 3 χιλιομέτρα». Φαίνεται ότι από το 1923 μέχρι σήμερα το «βλέπομεν» του Βερδέ-

λη δεν ήταν ούτε τόσο απλό, ούτε τόσο αυτονόητο.

Η πόλη και τα προάστειά της ξεπέρασαν κατά πολύ την ακτίνα των 3 χιλιομέτρων, αυξήθηκε υπερβολικά η ταχύτητα των τροχοφόρων, αλλά και ο αριθμός τους και τα 15 λεπτά που αναφέρει ξεπέρασαν την ώρα για τους κατοίκους των προαστείων.

Πολύ σωστά επεσήμανε ο Στ. Μάνος στη συζήτηση που οργάνωσε το Ελληνικό Ινστιτούτο Αρχιτεκτονικής στο Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών (24.1.2000), με θέμα: «Ζητήματα ρύθμισης του χώρου στην Ελλάδα. Η Περίπτωση της Αθήνας» και συνομιλητή τον αρχιτέκτονα Δημ. Φιλιππίδη, ότι το πρώτο πράγμα που τον ενοχλεί στη σημερινή Αθήνα, είναι το μεγάλο χάσιμο χρόνου. Και είναι (ας ελπίσουμε ότι για κάποιες έστω περιοχές θα είμαστε σε θέση να πούμε ήταν) πράγματι απαράδεκτο ο χρόνος προς και από την εργασία να ξεπερνάει τις τρεις ώρες τη μέρα.

«Εάν λοιπόν η απόσταση των χιλιομέτρων», συνεχίζει ο Βερδέλης, «μπορεί να ληφθεί ως το κατώτατο όριο ανεκτής για τα επιφανειακά οχήματα συγκοινωνίας του κέντρου και αν δεχθούμε ότι το κέντρο περικλείεται από το τρίγωνο Ομόνοια-Σύνταγμα-Δίπυλο» (το γνωστό δηλαδή τρίγωνο του σχεδίου των Κλεάνθη-Schaumbert), «όλες οι μετά τη στάση Λεβίδη αφ' ενός και Αγ. Μελετίου αφ' ετέρου, όλη η κοιλάδα του Ιλισού από τους Αμπελοκήπους μέχρι το Παγκράτι, η Καλλιθέα και το παλαιό Φάληρο, εξ αιτίας της κακής και ανεπαρκούς λειτουργίας των μεταφορικών μέσων μπορεί να θεωρηθεί ότι στερούνται ουσιαστικά εντελώς συγκοινωνίας».

Για την Αθήνα, όπως και για τις άλλες μεγαλουπόλεις, το πρόβλημα της συγκοινωνίας είναι αναπόσπαστο μέρος της συνολικής μελέτης των συγκοινωνιών της πρωτεύουσας με τα περιχώρα και κυρίως το επίνειό της.

«Έτσι εκτός από το σιδηρόδρομο Αθηνών-Πειραιώς (γραμμή 1) είναι καιρός» προτείνει ο Βερδέλης «να επιληφθούμε οριστικά πλέον της διαρρύθμισης και του σιδηροδρόμου Κηφισίας (γραμμή 2)» (ακόμη η γραμμή της Κηφισίας δεν λειτουργούσε), «που θα συνέδεε αντίστοιχα την Αθήνα και τον Πειραιά με τα προάστεια Ποδαράδες» (η περιοχή Κυπριάδου και Γαλάτσι και μέχρι την Ομορφοκκλησιά στη Λεωφ. Βεΐκου) «Μαρούσι και Κηφισιά και τη δημιουργία τριών ακόμη γραμμών, τη γραμμή 3 που, ξεκινώντας από τους στρατώνες

(Ακαδημία Πλάτωνος) και θα κατέληγε στο Παγκράτι, τη γραμμή 4 που θα συνέδεε την πέρα από τον Κηφισό περιοχή (Κολοκυνθού-Νέα Κολοκυνθού) με τη Νεάπολη και τους Αμπελοκήπους και θα κατέληγε στα Νοσοκομεία (Γουδί) και τη γραμμή 5 που, ξεκινώντας από το Παλαιό Φάληρο θα διασχίζει τη Νέα Σμύρνη, τον Αγ. Σώστη, την Καλλιθέα, το Κουκάκι, του Μετσ, θα περνούσε μπροστά από το Στάδιο» την περιοχή όπου σήμερα το Χίλτον, «τους Αμπελοκήπους και θα κατέληγε στο Ψυχικό».

Κόμβοι συνάντησης των γραμμών η Ομόνοια, η Πλατεία Βάθης, η Πλατεία Αττικής, οι Αμπελόκηποι, το Μοναστηράκι και η Χαροκόπειος.

Ένα δίκτυο που καλύπτει όλη την πρωτεύουσα, με συχνές στάσεις που εξυπηρετούν πραγματικά τον πολίτη. Ο χάρτης του δικτύου του υπόγειου σιδηροδρόμου του Βερδέλη παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, γιατί εκτός από το δίκτυο του μητροπολιτικού αυτού καθ' αυτού, μπορεί κανείς να εντοπίσει κάποιες πολεοδομικές προτάσεις του σχεδίου Πέτρου Καλλιγά, όπως η δημιουργία διοικητικού κέντρου στην αριστερή πλευρά της Λεωφ. Βασ. Σοφίας (τότε Κηφισίας) μεταξύ των οδών Ρηγίλλης και Χατζηγιάννη Μέξη, με αντίστοιχες στάσεις «Υπουργεία» και «Βουλή», την τοποθέτηση της Σχολής Καλών Τεχνών επί της Λεωφ. Αλεξάνδρας, εκεί περίπου όπου σήμερα βρίσκεται το Δικαστικό Μέγαρο κ.ά.

Ενδιαφέρον είναι επίσης να συγκρίνει κανείς το σημερινό δίκτυο του Μετρό με αυτό του 1925. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η πρόταση Βερδέλη είναι πολύ πιο πλήρης και ολοκληρωμένη από τη σημερινή, με συχνές στάσεις που καλύπτουν όλες τις γειτονίες της τότε πρωτεύουσας. Αν π.χ. συγκρίνει κανείς τη γραμμή Σύνταγμα-Εθνική Άμυνα του σημερινού μετρό με τη γραμμή 5 του Βερδέλη, θα παρατηρήσει ότι η σημερινή γραμμή μέχρι τον κόμβο των Αμπελοκήπων εξυπηρετείται από δυο μόνο στάσεις επί της Βασ. Σοφίας, ενώ η γραμμή 5 του Βερδέλη από 4. Ο σταθμός ανταπόκρισης Αμπελόκηποι βρίσκεται σήμερα στη διασταύρωση της οδού Πανόρμου με την Αλεξάνδρας, ενώ στο σχέδιο Βερδέλη στου Θων, στη διασταύρωση δηλαδή της Κηφισίας και Αλεξάνδρας και Μεσογείων, κομβικό κυκλοφοριακό σημείο. Στη θέση μάλιστα του σημερινού σταθμού Αμπελόκηποι βρίσκεται ο σταθμός Καλών Τεχνών της γραμμής 4 της πρότασης Βερδέλη, που εξυπηρετεί όλη την Λεωφ. Αλεξάνδρας. Με τη λύση Βερδέλη, οι δυο άξονες της Βασ. Σοφίας και της Αλεξάνδρας εξυπηρετούνται πλήρως, ενώ σήμερα από το σταθμό της Κατεχάκη η επόμενη στάση επί της Βασ. Σοφίας είναι το Μέγαρο Μουσικής με αποτέλεσμα όλη η περιοχή από του Θων και μέχρι το Μέγαρο

Μουσικής να βρίσκεται ουσιαστικά έξω από το δίκτυο, Ας μη μεμφιμορούμε όμως και παραπονιόμαστε. Επιτέλους έχουμε Μετρό.

Δεν μπορεί όμως κανείς να μην αναρωτηθεί πώς θα ήταν η Αθήνα σήμερα, αν είχε πραγματοποιηθεί τότε. Ίσως οι σήραγγες να μην είχαν διανοιχτεί στο ίδιο βάθος, ίσως να είχαν έρθει στο φως αρχαιολογικά ευρήματα που θα είχαν δυσκολέψει το έργο· οπωσδήποτε όμως και παρά τη μεγάλη διαφορά στην τεχνολογία του σήμερα από το 1925, η δομή και η μορφή της τότε πόλης, θα διευκόλυνε πολύ το σύνολο της κατασκευής. Και εκεί βλέπει κανείς «τι έχασε, τι έχει, τι του πρέπει» που λέει κι ο ποιητής.

Ας είναι καλορίζικο το Μετρό μας και γρήγορα να μεγαλώσει και να φθάσει και στην Αγία Παρασκευή για να με βολέψει καλλίτερα. «Κάλλιο αργά παρά ποτέ».

Δόγματα και αντιφάσεις στη σημερινή Κίνα

• Γιάννης Αικατερινάρης • αρχιτέκτων. Πρόεδρος ΤΕΕ Τμ. Κεντρικής Μακεδονίας

Με αφορμή την 9η Έκθεση των Τεχνών στο Πεκίνο

Η παραμονή μου στην Κίνα, τον Ιούνιο του 1999, για το παγκόσμιο συνέδριο της Διεθνούς Ένωσης Αρχιτεκτόνων (U.I.A.), δεν μου έδωσε τη δυνατότητα να ερμηνεύσω το φαινόμενο των θεαματικών αλλαγών που συντελούνται αυτή την περίοδο, στη μεγάλη χώρα της Άπω Ανατολής. Ο περιορισμένος ελεύθερος χρόνος που μου άφησε το συνέδριο του Πεκίνου και η συνακόλουθη έλλειψη επαφής με γεγονότα και πολίτες που έχουν σχέση με την κοινωνική και οικονομική ζωή της χώρας, δεν μου επέτρεψαν κάτι τέτοιο. Ευτυχείς όμως συγκυρίες κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στην Κίνα μου παρείχαν αρκετά στοιχεία, ώστε να δώσω απαντήσεις σε ερωτήματα που προκύπτουν από τις θεμελιακές αλλαγές της σημερινής Πολιτικής αυτής της χώρας σε ό,τι αφορά στις Τέχνες και στις προοπτικές της οικονομικής ανάπτυξης. Μπόρεσα έτσι να δώσω, όσο αυτό είναι δυνατό, εξηγή-

σεις για την επιχειρούμενη σύζευξη εννοιών που ήταν διαμετρικά αντίθετες, τουλάχιστον μέχρι το πρόσφατο παρελθόν, στις χώρες του υπαρκτού σοσιαλισμού αλλά και στην ίδια την Κίνα. Πώς γίνεται δηλαδή από τη μια να υπάρχει ένα καθεστώς που εξακολουθεί να αυτοαποκαλείται κομμουνιστικό, διατηρώντας όλη την παραδοσιακή δομή της εξουσίας σύμφωνα με τις βασικές επιταγές του μεγάλου ηγέτη της χώρας Μάο Τσε Τουνγκ και από την άλλη, να κερδίζουν όλο και περισσότερο έδαφος η διαφορετική αισθητική άποψη και η νέα τεχνοκρατική αντίληψη της οικονομικής ανάπτυξης, που στηρίζεται στην προσέλευση επενδυτών και την εισροή κεφαλαίων από το εξωτερικό.

Η σύγχυση αυτή στις θεμελιακές επιλογές του μοντέλου ανάπτυξης και κυρίως στις αισθητικές αξίες, αποκαλύπτεται στο σύνολο των εκθεμάτων που παρουσιάζονται στην 9η Εθνική Έκθεση για τις Τέχνες της Κίνας. Η Έκθεση αυτή που άνοιξε στο Πεκίνο στις 6 Δεκεμβρίου 1999, συμπύπτει με τον εορτασμό των 50 χρόνων της κινέζικης επανάστασης. Περιλαμβάνει 3.296 επιλεγμένα έργα Ζωγραφικής, Αρχιτεκτονικής, Κεραμικής, Γλυπτικής, Βιομηχανικής μορφολογίας και Μόδας, από τις περιοχές του Πεκίνου, της Σαγκάης, του Γκουαντζού, του Σεντζέν, του Σπαντού, της Νανκίν, του Φουντζού, του Μακάο και του Χονγκ Κονγκ. Φιλοξενεί ακόμη, ύστερα από πρόσκληση της Κινέζικης Κυβέρνησης, έργα Ταϊβανών.

Ο σοσιαλιστικός ρεαλισμός που κυριαρχεί στα περισσότερα έργα, καλύπτεται θεωρητικά με σύγχρονες διακηρύξεις και συνυπάρχει στην Έκθεση με πολύ αξιόλογα έργα της νέας αισθητικής αντίληψης. Από τα κρατικά όμως βραβεία (19 χρυσά, 72 αργυρά, 192 χάλκινα, 305 έπαινοι) πολύ λίγα δόθηκαν σε έργα της δεύτερης κατηγορίας.

Τα αποσπάσματα από την εισαγωγική διακήρυξη της Έκθεσης που αναφέρονται στα έργα, είναι αποκαλυπτικά για την αντίληψη που επικρατεί: «Οι δημιουργοί εξακολουθούν την άριστη παράδοση των εθνικών τεχνών, ενώ συγχρόνως απορροφούν την καλλιτεχνική έκφραση από άλλες χώρες, αλλά με αντίσταση στη διαβρωτική επίδραση μιας ιδεολογίας και κουλτούρας που φθίνει. Μ' αυτό τον τρόπο έχουν δημιουργήσει έργα από τη ζωή, πάνω από τη ζωή, ενώνοντας την ιδεολογία με την καλλιτεχνική έκφραση» και λίγο παρακάτω: «περιγράφουν τα

50 χρόνια από τότε που ιδρύθηκε η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας, υμνούν τα κατορθώματα από το άνοιγμα στον έξω κόσμο και εκφράζουν μια ζωντανή και πολλά υποσχόμενη ατμόσφαιρα, με τη χρησιμοποίηση πλούσιων και πολύχρωμων μορφών και γλωσσών...».

Είναι τουλάχιστον περίεργο και έξω από τα δεδομένα των μέχρι πρόσφατα μοντέλων του υπαρκτού σοσιαλισμού –και όχι μόνο– η διακριτική ή δεδηλωμένη στήριξη των Τεχνών και της Οικονομίας, από παράγοντες και αντιλήψεις που μέχρι τώρα θεωρούνταν «εχθροί του λαού». Αυτή είναι η διαμορφούμενη πραγματικότητα, παρά το γεγονός ότι η επίσημη εκδοχή, τουλάχιστον ως προς την Οικονομία, ταυτίζει τις νέες επιλογές με την αναγκαιότητα εισαγωγής της νέας τεχνολογίας που τόσα χρόνια στερήθηκε η Κίνα και αποτελεί δικαίως βασική προϋπόθεση της ανάπτυξής της. Και δεν χωράει καμιά αμφιβολία ότι η δυναμική μιας Οικονομίας και κυρίως η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων, δεν θα πρέπει να στηρίζονται μόνο στο φθηνό κόστος παραγωγής, αλλά και στην ποιότητά τους.

Η νέα τεχνολογία λοιπόν και οι πρωτόφαντες αισθητικές αντιλήψεις καθώς και οι τρόποι εφαρμογής τους, κυριαρχούν στην επιχειρηματολογία της πολιτικής της Κίνας για όσες αλλαγές συντελούνται σήμερα ή για όσες θα ακολουθήσουν στη χώρα. Η ανάγκη εισαγωγής, πάση θυσία, της νέας τεχνολογίας και η διαπίστωση της αδυναμίας εκσυγχρονισμού των μέσων παραγωγής, λόγω των εγγενών οικονομικών δυσχερειών, οδήγησε τους ιθύνοντες στις καθοριστικές αποφάσεις ενθάρρυνσης και παροχής διευκολύνσεων στους ξένους επενδυτές. Προς την κατεύθυνση αυτή συνέβαλε και η χρονική συγκυρία. Πολλά κεφάλαια έχανε ήδη η Κίνα, γιατί οι πολλοί επιχειρηματίες του Μακάο και ιδιαίτερα του Χονγκ-Κονγκ, κυρίως τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του '90 και εν όψει της ενσωμάτωσής τους στην Κίνα, αναχωρούσαν από εκεί, επενδύοντας σε άλλες χώρες όπως ο Καναδάς και η Αυστραλία.

Όλοι αυτοί οι επενδυτές δεν έμειναν αδιάφοροι μπροστά στο μεγάλο δέλεαρ που τους οδηγούσαν οι πολιτικές αποφάσεις της Κινέζικης ηγεσίας, σχετικά με το νέο τρόπο χειρισμού ανάπτυξης της χώρας. Μπροστά τους ανιόνταν η μεγαλύτερη αγορά του κόσμου και ταυτόχρονα η δυνατότητα εξασφάλισης φτηνών εργατικών χεριών, σε μια χώρα μάλιστα που για πολλούς απ' αυτούς ήταν και η πατρίδα τους.

Οι τομείς στους οποίους επενδύουν σήμερα είναι πολλοί. Κυρίως όμως αφορούν στην παραγωγή βιομηχανικών προϊόντων και καταναλωτικών αγαθών, που εξαγονται σε ξένες χώρες και στην κατασκευή των έργων

υποδομής, ιδιαίτερα των τουριστικών καταλυμάτων, όπου ασχολείται ένα εξαιρετικά μεγάλο μέρος του εργατικού δυναμικού της χώρας.

Επισκέφθηκα ένα σημαντικό αριθμό τεχνικών έργων και εντυπωσιάστηκα από την οργάνωση των εργοταξίων, την ποιότητα των μελετών και το χρόνο εκτέλεσής τους. Για παράδειγμα, αναφέρω το εμπορικό κέντρο και το ξενοδοχείο στο Πεκίνο «Oriental Plaza», συνολικής επιφάνειας 100.000 τ.μ., που παραδίδεται ολοκληρωμένο και με τον πιο σύγχρονο εξοπλισμό σε χρονικό διάστημα μόλις δύο χρόνων.

Αξίζει να τονισθεί ακόμη το μεγάλο ενδιαφέρον που επιδεικνύεται από τη μεριά της Κίνας για την εξασφάλιση και προσέλευση όλων των απαιτούμενων στελεχών διοίκησης και των επισημόνων της, που σπούδασαν ή εργάζονται στο εξωτερικό. Οι παροχές που τους δίδονται ανταγωνίζονται αυτές των αναπτυγμένων χωρών.

Διάχυτη είναι σήμερα η άποψη, ότι οι θεμελιακές αυτές αλλαγές της Κίνας θα οδηγήσουν σε πολυεπίπεδες ανατροπές του σημερινού παγκόσμιου status, ιδιαίτερα στον οικονομικό τομέα. Προς την κατεύθυνση αυτή λειτουργεί άλλωστε και η πολιτική της, για αποφυγή της οποιασδήποτε συμμετοχής της σε πολεμικές συρράξεις. Μια θερμή αντίδρασή της σε προκλήσεις, όπως αυτή του βομβαρδισμού της πρεσβείας της στο Βελιγράδι από τους Αμερικανούς, θα οδηγούσε σε πισωγυρίσματα, ανακόποντας την υλοποίηση των προσδοκιών της.

Είναι γεγονός ότι η Κίνα αλλάζει σήμερα φυσιογνωμία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την παράδοση τόσων αιώνων και για τον τρόπο ζωής των κατοίκων της. Το ποδήλατο παραχωρεί ανεπιστρεπτί τη θέση του στα κάθε είδους οχήματα. Οι φιλοσοφίες υποτάσσονται στη «λογική» της ανάπτυξης και των συνακόλουθών της.

σελ. 22: Κινέζοι αγρότες σε πίνακα σοσιαλιστικού ρεαλισμού (χάλκινο βραβείο)

σελ. 23: Νεοαναγειρόμενο κτίριο γραφείων στο Πεκίνο. Η υψηλή τεχνολογία «παρακολουθεί» ακόμη την κινεζική παράδοση

πάνω: Σύγχρονο γλυπτό (έπαινος)

κάτω: Σύγχρονο κάθισμα (έπαινος)

Μαρούσι 2004 – διερεύνηση μεθοδολογίας και κατευθύνσεων σχεδιασμού

1. Εισαγωγή

Το κείμενο που ακολουθεί είναι περίληψη διπλωματικής εργασίας, που εκπονήθηκε στον Τομέα Πολεοδομίας και Χωροταξίας του Τμήματος Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ με τίτλο: «Οι χώροι αναψυχής, αθλητισμού και πολιτισμού στο Μαρούσι, σχεδιασμός για την επομένη των Ολυμπιακών Αγώνων». Τη σπουδαστική ομάδα αποτελούσαν οι: Ιωάννου Βύρων, Νικολέττου Χρυσταλλήνη και Παπαφιλίππου Κατερίνα, με επιβλέποντες τους: Μηνά Αγγελίδη και Θεόδωρο Πάνζαρη. Η εργασία παρουσιάστηκε τον Οκτώβριο του 1999.

Σκοπός της εργασίας ήταν να μελετηθούν τρόποι βελτίωσης της εικόνας και της λειτουργίας της πόλης, μέσα από την ευκαιρία που δίνει η διεξαγωγή των Ολυμπιακών αγώνων του 2004 στην Αθήνα. Επιλέχθηκε το Μαρούσι σαν περιοχή μελέτης γιατί εκεί βρίσκεται ο σημαντικότερος αθλητικός πόλος των αγώνων, το Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών. Αρχικά εξετάστηκε το γενικό πλαίσιο των αγώνων, δηλαδή τι υπάρχει, τι γίνεται και τι προγραμματίζεται να γίνει και στη συνέχεια εξετάσαμε ξένα παραδείγματα, με πιο αντιπροσωπευτικό αυτό της Βαρκελώνης. Με την ολοκλήρωση της ενότητας αυτής, διερευνήσαμε τα χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης, με έμφαση στις λειτουργίες αθλητισμού, αναψυχής και πολιτισμού που μας αφορούν, για να διατυπώσουμε γενικές και επιμέρους προτάσεις. Η γενική πρόταση, όπως τελικά προέκυψε, έχει τη μορφή δομικού σχεδίου (structure plan) σε επίπεδο δήμου (κλίμακα 1:5000), που εξειδικεύεται σε δύο επιλεγμένες περιοχές μελέτης, όπου γίνονται μελέτες ολοκληρωμένης πολεοδομικής παρέμβασης (κλίμακες 1:2000, 1:1000 και 1:500). Βασικές αρχές της δουλειάς μας είναι, η λογική των ήπιων παρεμβάσεων που να σέβονται το περιβάλλον, όπως και η ανάγκη να γίνουν έργα που θα μείνουν στην πόλη και μετά τους αγώνες.

2. Γενικά στοιχεία - παραδείγματα πάνω στα οποία βασίστηκαν οι προτάσεις¹

Θεωρούμε χρήσιμο να αναφερθούμε σε αρκετά στοιχεία ανάλυσης (π.χ.

θεσμικές ρυθμίσεις, προτάσεις μελλοντικού σχεδιασμού, παραδείγματα, θεωρητικές προσεγγίσεις, πολεοδομικά χαρακτηριστικά κ.λπ.), για να γίνει κατανοητή η λογική των προτάσεών μας και η πορεία εργασίας, αλλά και για να διαφανεί ότι οι τελικές προτάσεις έλαβαν σε μεγάλο βαθμό υπόψη αρκετά δεδομένα, ώστε να είναι κατά το δυνατόν εφαρμόσιμες. Εξάλλου η πορεία εργασίας ήταν μια διαρκής ανάλυση – σύνθεση, μια και τα συμπεράσματα από τη διερεύνηση έδιναν ερεθίσματα για τη σταδιακή διαμόρφωση των προτάσεων, άσχετα αν εδώ για λόγους καθαρά πρακτικούς υπάρχει κάποιος διαχωρισμός.

Σε πρώτο επίπεδο, εντοπίστηκαν βασικά σημεία του υφιστάμενου σχεδιασμού για τους Ολυμπιακούς σε ολόκληρη την Αττική. Η χωροθέτηση των αθλητικών εγκαταστάσεων βασίζεται στη δημιουργία τεσσάρων πόλων² κατά μήκος ενός άξονα με κατεύθυνση Βορρά-Νότου στο Λεκανοπέδιο, από την Πάρνηθα προς το Φάληρο. Η σύνθεσή τους θα γίνει με τον Ολυμπιακό Δακτύλιο,³ που θα αποτελέσει τη βάση του κύριου οδικού δικτύου. Με τους Αγώνες προβλέπεται ριζική αναβάθμιση του συστήματος μεταφορών και των κυκλοφοριακών συνθηκών και περιστασίου πρασίνου, των αρχαιολογικών χώρων και πάρκων. Προβλέποντας επίσης προγράμματα αναπλάσεων που θα γίνουν στο ιστορικό κέντρο και σε υποβαθμισμένες περιοχές. Η επιτυχία των Αγώνων θα κριθεί, αν μετά το τέλος τους, μείνουν αρκετά οφέλη στους κατοίκους και σ' όλη την πόλη.

ΟΑΚΑ

Το Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών στο Μαρούσι αποτελεί το σημαντικότερο πόλο αθλητικών δραστηριοτήτων για τους Ο.Α. Σ' αυτό θα διεξαχθούν οι τελετές έναρξης και λήξης των Αγώνων, καθώς και τα περισσότερα αγωνίσματα. Είναι λοιπόν φυσικό να επηρεαστούν σημαντικά οι λειτουργίες της πόλης γύρω από αυτό και κατά συνέπεια είναι απαραίτητο να γίνουν ρυθμιστικές επεμβάσεις. Σημαντικό στοιχείο αδυναμίας, ο ελεύθερος χώρος του, που είναι ακόμα αδιαμόρφωτος.

Βαρκελώνη

Το παράδειγμα της Βαρκελώνης, είναι ένα πετυχημένο παράδειγμα που άφησε αρκετά οφέλη, ενώ επιπλέον βρίσκεται κοντά στα δικά μας γεω-

πάνω: Εικόνα 1. Αναλυτική παρουσίαση της γενικής πρότασης οργάνωσης του δημόσιου ελεύθερου χώρου του δήμου σ' ένα δίκτυο μαζί με τις λειτουργίες αναψυχής, πολιτισμού και αθλητισμού

γραφικά και οικονομικά δεδομένα. Συναντάμε εδώ, μια από τις λίγες περιπτώσεις όπου έγιναν αναπλάσεις σε ολόκληρη την πόλη και δεν περιορίστηκαν μόνο στους χώρους υποδοχής. Επιπλέον δόθηκε ιδιαίτερη σημασία στην εικόνα της πόλης και στον ελεύθερο χώρο. Όσον αφορά τη μεθοδολογία του σχεδιασμού, έγινε διασπορά των επεμβάσεων σε διάφορες περιοχές της πόλης, σε υποβαθμισμένες περιοχές, στο κέντρο και στις παρυφές, με πλατείες και πάρκα. Σημαντικό είναι ότι έγινε εκμετάλλευση ήδη υπάρχοντων χώρων.

Ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων
Το πιο πάνω πνεύμα οργάνωσης του δημόσιου χώρου στην Αθήνα, το βλέπουμε στο πρόγραμμα ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων. Μ' αυτό επιχειρείται η συγκρότηση ενός ενιαίου συνόλου λειτουργιών που διαχέεται σ' όλο το πλέγμα του αστικού ιστού.

3. Η περιοχή μελέτης

Το Μαρούσι ανήκει στην ευρύτερη περιοχή των εικοσιενός δήμων της Βορειοανατολικής Αθήνας. Η θέση και το μέγεθός του, το καθιστούν κεντρικό σημείο των δήμων αυτών. Κυριότερο χαρακτηριστικό των χρήσεων του δήμου είναι η διασπορά, με κύρια χρήση την κατοικία αλλά και διάσπαρτες εμπορικές και μεταποιητικές μονάδες. Συγκέντρωση κεντρικών λει-

τουργιών παρατηρείται στο παραδοσιακό κέντρο και στο υπερτοπικό, που αναπτύσσεται γραμμικά επί της Λ. Κηφισίας, το οποίο έχει διογκωθεί σε υπερβολικό βαθμό. Το Μαρούσι διασχιζείται από δύο ελεύθερες Λεωφόρους, την Κηφισίας και την υπό κατασκευή Λεωφόρο Σταυρού-Ελευσίνας. Οι άξονες αυτοί χωρίζουν το δήμο σε τέσσερα τμήματα. Το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθηνών καθορίζει στο δήμο Αμαρουσίου δύο κέντρα: το παραδοσιακό υπερτοπικό, με επιρροή στους γύρω δήμους και το υπερτοπικό επί της Κηφισίας.⁴

Το ΓΠΣ εξειδικεύει το ΡΣΑ, οριοθετεί το παραδοσιακό και το υπερτοπικό κέντρο ώστε να αποτελούν ισχυρό δίπολο, καθορίζει σαν κύρια χρήση γης την αμιγή κατοικία και ορίζει σαν μεγάλη έκταση πρασίνου το «Αλσος Συγγρού». Κύριο πρόβλημα του αστικού ιστού, είναι η κατάτμηση του δήμου από τους οδικούς άξονες.

Με δεδομένο ότι στόχος μας είναι να οργανώσουμε τους χώρους αναψυχής αθλητισμού και πολιτισμού στο Μαρούσι και βλέποντας ότι στο ΓΠΣ δεν υπάρχει συγκεκριμένη προσπάθεια οργάνωσης των δημόσιων υπαίθριων χώρων, προχωρήσαμε στη συγκεκριμενοποίηση και καταγραφή των χώρων αυτών, ώστε να αποτελέσουν ένα δίκτυο. Καταγράψαμε: τους χώρους πρασίνου, τα ρέματα, τους χώρους αθλητισμού με μεγαλύτερο αυτό του ΟΑΚΑ, τις πλατείες και τους πεζόδρομους, τους χώρους αναψυχής και πολιτισμού –όπου παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωσή τους στο παραδοσιακό κέντρο– και τις εκτάσεις που δεν έχουν δομηθεί. Στην καταγραφή συμπεριλάβαμε και τα σχολεία που θεωρούμε ότι μπορούν να συμβάλουν στην πολιτιστική ζωή της πόλης. Έπειτα προχωρήσαμε σε κάποιες ομαδοποιήσεις, διαχωρίζοντας τους χώρους αυτούς σε χώρους υπερτοπικής σημασίας και σε επιμέρους σημεία, διάσπαρτα στις γειτονιές. Σημαντικό φυσικό στοιχείο που αναωογονεί την πόλη, είναι το ρέμα Αμαρουσίου. Μεγάλο μέρος του έχει καλυφθεί, ενώ σε τμήματά τους έγιναν καταπατήσεις και επεμβάσεις σε βάρος της χλωρίδας.

4. Διατύπωση γενικής πρότασης

1. Στόχοι και αρχές σχεδιασμού
Κύριος στόχος των παρεμβάσεών μας είναι η ανάγκη αναίρεσης του χωρισμού του δήμου σε τέσσερα τμήματα από τους οδικούς άξονες. Οι επιμέρους στόχοι που θέσαμε αφορούν κυρίως τη βελτίωση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος. Εργαλείο προσέγγισης των στόχων αποτελεί η σύσταση ενός δικτύου λειτουργιών αναψυχής, αθλητισμού και πολιτισμού, που θα ενοποιεί και θα ενσω-

ματώνει στη φυσική δομή και τη λειτουργία της πόλης, όλα τα σημεία που καταγράφηκαν προηγουμένως. Το δίκτυο αποτελείται από ένα κύριο κορμό διαδεχομένων ελεύθερων χώρων και πρασίνου πάνω στον οποίο απολήγουν όλες οι ροές πεζών, θα συρράπτει τα τέσσερα τμήματα του δήμου, θα είναι κεντροβαρικός, θα διέρχεται μέσα από σημαντικά γραμμικά στοιχεία της πόλης, καθώς και από τους χώρους υπερτοπικής σημασίας που εντοπίσαμε στην ανάλυση.

2. Περιγραφή γενικής πρότασης (Εικόνα 1)
Δημιουργούμε έτσι έναν «πολιτιστικό δακτύλιο», που αποτελεί τον κύριο κορμό του δικτύου πεζοδρόμων, συρράπτει τα τέσσερα τμήματα του δήμου που διαιρούν οι οδικοί άξονες, διαμορφώνει μια διαδρομή στην πόλη που αποτελείται από δύο κυκλικές πορείες, οι οποίες εφάπτονται μεταξύ τους δημιουργώντας ένα σχήμα «οκτώ». Ο δακτύλιος τοποθετείται κεντροβαρικά, ώστε να καλύπτει ισότιμα όλες τις πολεοδομικές συνοικίες. Παράλληλα αξιοποιεί όλους τους υφιστάμενους ελεύθερους χώρους, χώρους αναψυχής και πολιτισμού και συνδέει τις βασικές αυτές λειτουργίες με τις περιοχές κατοικίας και το κέντρο. Τα σημεία ενδιαφέροντος που έχουν καταγραφεί, βρίσκονται είτε πάνω στο δακτύλιο, είτε συνδέονται άμεσα με αυτόν, με κάθετους πεζόδρομους. Περιλαμβάνει επίσης και αναδεικνύει σημαντικά γραμμικά τμήματα, το ρέμα και τη γραμμή ΗΣΑΠ.

Εστιάζοντας στην ένταξη της πρότασής μας στον αστικό ιστό, βλέπουμε σε ορισμένα σημεία να είναι συμβατή με το ΓΠΣ και σε άλλα να υπάρχουν ασυμβατότητες για τις οποίες θα χρειαστεί μελέτη τροποποίησης. Επιπλέον μέσα από την πρόταση ενοποιούνται και εκλογικεύονται οι υφιστάμενοι πεζόδρομοι, οργανώνοντας ένα πλήρες δίκτυο. Απομονώνοντας το δίκτυο των πεζοδρόμων, θα δούμε πως το προτεινόμενο σχήμα «οκτώ» συνδέεται με τις κύριες και δευτερεύουσες ροές πεζών. Σε επιλεγμένες διασταυρώσεις προτείνεται η τοποθέτηση κατασκευών που σημαίνουν τις κάθετες συνδέσεις με σημεία ενδιαφέροντος.

Τονίζουμε ότι η επέμβαση είναι συμβατή με την κυκλοφοριακή μελέτη, κάνοντας κάποιες ρυθμίσεις και συγκεκριμένα έργα, όπως η υπογειοποίηση της γραμμής του ΗΣΑΠ, τμήμα της Λεωφόρου Κηφισίας και κάλυψη τμημάτων της Λεωφόρου Σταυρού-Ελευσίνας. Στο πλαίσιο μιας ρεαλιστικής αντιμετώπισης του θέματος, προτείναμε και ένα εναλλακτικό σενάριο για την περίπτωση που δεν είναι δυνατή η υλοποίηση του συνόλου ή μέρους των προτεινόμενων έργων.

5. Επιμέρους επεμβάσεις σε επιλεγμένες περιοχές μελέτης

1. Κέντρο Αμαρουσίου (Εικόνα 2)
Μια από τις προσπάθειες εξειδίκευσης της γενικής πρότασης αφορούσε το παραδοσιακό κέντρο του Αμαρουσίου. Ακολουθήσαμε την ίδια μεθοδολογία όπως προηγουμένως: αυτήν της ανάλυσης, καθορισμού στόχων και αρχών σχεδιασμού και διατύπωσης των προτάσεων.

Όσον αφορά τις χρήσεις στην περιοχή μελέτης, βλέπουμε ότι επικρατούν αυτές του εμπορίου στο ισόγειο, στον όροφο διατηρείται σε ικανοποιητικό βαθμό η κατοικία. ενώ στην περιφέρεια η κατοικία αποτελεί κύρια χρήση. Επικρατεί το συνεχές σύστημα δόμησης με χαμηλά κυρίως κτίσματα, δώροφα ή τριώροφα, ενώ στην περιφέρεια το σύστημα είναι ελεύθερο με πολυώροφα κτίσματα. Δύο κύριες αρτηρίες, η Βασ. Σοφίας και η Χατζηαντωνίου περνούν και διχτομοούν το κέντρο, επιβαρύνοντάς το. Παρόλα αυτά υπάρχει ένας κλειστός πυρήνας πεζόδρομων με την κίνηση των οχημάτων να γίνεται περιμετρικά.

Μέσα από την ανάλυση εντοπίζουμε τα σημεία που μας ενδιαφέρουν για να τα εντάξουμε στο δίκτυό μας. Στο κέντρο παρατηρούνται τρεις μεγάλες πλατείες που δημιουργούν ένα τρίγωνο και άλλη μια μικρότερη κεντρικά. Η υπερύψωση της γραμμής του ΗΣΑΠ

κάτω: Εικόνα 2. Εξειδίκευση της γενικής πρότασης στην περιοχή του παραδοσιακού κέντρου. Διακρίνεται η συσχέτιση του δικτύου των πεζοδρόμων με τα αξιόλογα σημεία της πόλης

κάτω: Εικόνα 3. Λεπτομερέστερη επεξεργασία τμήματος από την περιοχή της μελέτης. Μελετήθηκαν με περισσότερη σαφήνεια τα επίπεδα της κίνησης σε σχέση με τα υψιστάμενα υψόμετρα. Επίσης έγινε μια προσπάθεια αναπαράστασης του προσεχώς δομημένου ιστού για την όσο πιο πιστή παρουσίαση της εικόνας του χώρου

είναι μια υπερκατασκευή που διχοτομεί την πλατεία Εθν. Αντιστάσεως και δυσχεραίνει τη λειτουργία της. Το Άλσος Συγγρού, που θα μπορούσε σαν χώρος φυσικού πρασίνου να συμπληρώσει το παραδοσιακό κέντρο, παραμένει αποκομμένο λόγω της Λεωφόρου Κηφισίας. Γενικά η εικόνα του κέντρου χαρακτηρίζεται από κτίρια εκτός κλίμακας, τυφλές μεσοτοιχίες δίπλα από αξιόλογα κτίρια και αισθητική υποβάθμιση από τις πινακίδες κ.λπ. Μέσα από μια ανάλυση της αντιληπτικής δομής κατά Lynch, εντοπίσαμε σαν όρια (limits), τη γραμμή του ΗΣΑΠ και την Κηφισίας. Σαν βασικές διαδρομές πεζών, αυτές που συνδέουν τις πλατείες του κέντρου. Σαν τοπόσημα τη Μητρόπολη, το παλιό Δημαρχείο, το Μνημείο στην πλατεία Κασταλίας και το Σταθμό του ΗΣΑΠ.

Οι στόχοι που θέσαμε για το κέντρο είναι: η εξάλειψη των προβλημάτων από τη διερχόμενη κυκλοφορία και στάθμευση οχημάτων, η οργάνωση της κίνησης των πεζών, η ενίσχυση των δραστηριοτήτων λιανικού εμπορίου, η διατήρηση και η προστασία της κατοικίας, η ανάδειξη τοποσημάτων και διατηρητέων, η αισθητική αναβάθμιση της αστικής εικόνας, η οργάνωση και ενοποίηση των ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών ακολουθήσαμε τις εξής αρχές σχεδιασμού: σύνδεση του Άλσους Συγγρού με το κέντρο, πεζοδρομήσεις-περιορισμός διαμπερούς κυκλοφορίας οχημάτων, σύνδεση των δημοσίων χώρων και ενίσχυση της σημασίας τους, καταγραφή και διατήρηση του υφιστάμενου πρασίνου.

Προσπαθήσαμε να κάνουμε ρυθμίσεις με σκοπό να περιορίσουμε την κυκλοφορία στο κέντρο. Προτείναμε κάποιες πεζοδρομήσεις για τη σύνδεση των πλατειών και την καλύτερη κίνηση των πεζών από και προς το κέντρο. Έτσι προέκυψε ανάγκη κυκλοφοριακών αλλαγών και γι' αυτό δημιουργήσαμε ένα περιμετρικό κυκλοφοριακό δακτύ-

λιο, με διεισδύσεις.

2. Το ρέμα Αμαρουσίου (Εικόνα 3)
Η δεύτερη περιοχή που μας απασχόλησε ήταν η ζώνη του ρέματος από το ΟΑΚΑ, μέχρι τη Λεωφόρο Σταυρού-Ελευσίνας. Η κίνηση αυτή των υδάτων αναζωογονεί τη φύση και τη ζωή σ' όλες τις μορφές της. Τα ρέματα αποτελούν πολύτιμους ελεύθερους χώρους μέσα στον πυκνοδομημένο οικιστικό ιστό, αποτελούν ακόμα πηγή οξυγόνου και ανανέωσης της ατμόσφαιρας, γι αυτό απαιτούνται ήπιες παρεμβάσεις, με στόχο να διατηρείται ο χαρακτήρας του φυσικού περιβάλλοντος. Το ρέμα αποτελεί ένα βασικό κομμάτι του δικτύου πεζόδρομων που προτείνουμε. Θεωρήσαμε ότι πρέπει να το επεξεργαστούμε σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μπορεί να υλοποιείται η γενική μας πρόταση.

Η μεθοδολογία που ακολουθήσαμε είναι η ίδια. Πρώτα έγινε ανάλυση της περιοχής, όπου παρατηρήσαμε πως ο ιστός είναι ακανόνιστος και προέκυψε κυρίως από τη νομιμοποίηση των αυθαιρέτων. Η περιοχή είναι αραιοδομημένη και το ρυμοτομικό υπό διαμόρφωση. Κύρια χρήση είναι η κατοικία, ενώ συναντώνται διάσπαρτες βιοτεχνικές και εμπορικές μονάδες. Τα σημερινά ύψη είναι χαμηλά, ενώ οι ισχύοντες όροι δόμησης είναι υψηλοί. Διαφαίνεται έτσι πως το θεσμικό πλαίσιο της περιοχής, έγινε με αρχή την αξιοποίηση των Ο.Τ. και όχι του ρέματος.

Στη συνέχεια καταγράψαμε τα στοιχεία χρήσεων και κυκλοφορίας που μας αφορούν, το όριο της ζώνης ρέματος και τη φυσική βλάστηση. Καταγράφηκαν επίσης και οι επεμβάσεις στην κοίτη για απορροή των ομβρίων της Λεωφόρου Σταυρού-Ελευσίνας, διακρίνοντας τα τμήματά της σε κοίτη καλυμμένη-κοίτη εγκιβωτισμένη-κοίτη χωμάτινη.

Αφού μελετήσαμε τη σημερινή κατάσταση, θέσαμε σαν στόχους μας: την ανάδειξη του ρέματος σαν τμήμα του πολιτιστικού δακτυλίου, την επαναφορά της φυσικής κατάστασης της κοί-

της, την προστασία της χλωρίδας και πανίδας, την ένταξη της ζώνης στην περιοχή και τη χρήση της από τους κατοίκους. Για την επίτευξη των στόχων αυτών ακολουθήσαμε σαν αρχές σχεδιασμού, την καταγραφή, προστασία και ενίσχυση των περιοχών φυσικής βλάστησης, το σχεδιασμό μιας κύριας διαδρομής με κάθετες πορείες που να οδηγούν σε σημεία ενδιαφέροντος, την αλλαγή όχθης της διαδρομής στα σημεία τομής της με τις κάθετες πορείες, τη σημαση του τέλους του ρέματος και της εισόδου στο ΟΑΚΑ. Επίσης, φροντίσαμε οι διαμορφώσεις στον κοινόχρηστο χώρο να προσαρμόζονται στο πλάτος της «ζώνης» ρέματος και στη μορφή της κοίτης και η διέλευση του αέρα να διευκολύνεται από τη διάταξη των φυτεύσεων. Όσον αφορά την κυκλοφορία, έγινε προσπάθεια να απομονώσουμε τη ζώνη ρέματος από τα οχήματα.

6. Επίλογος

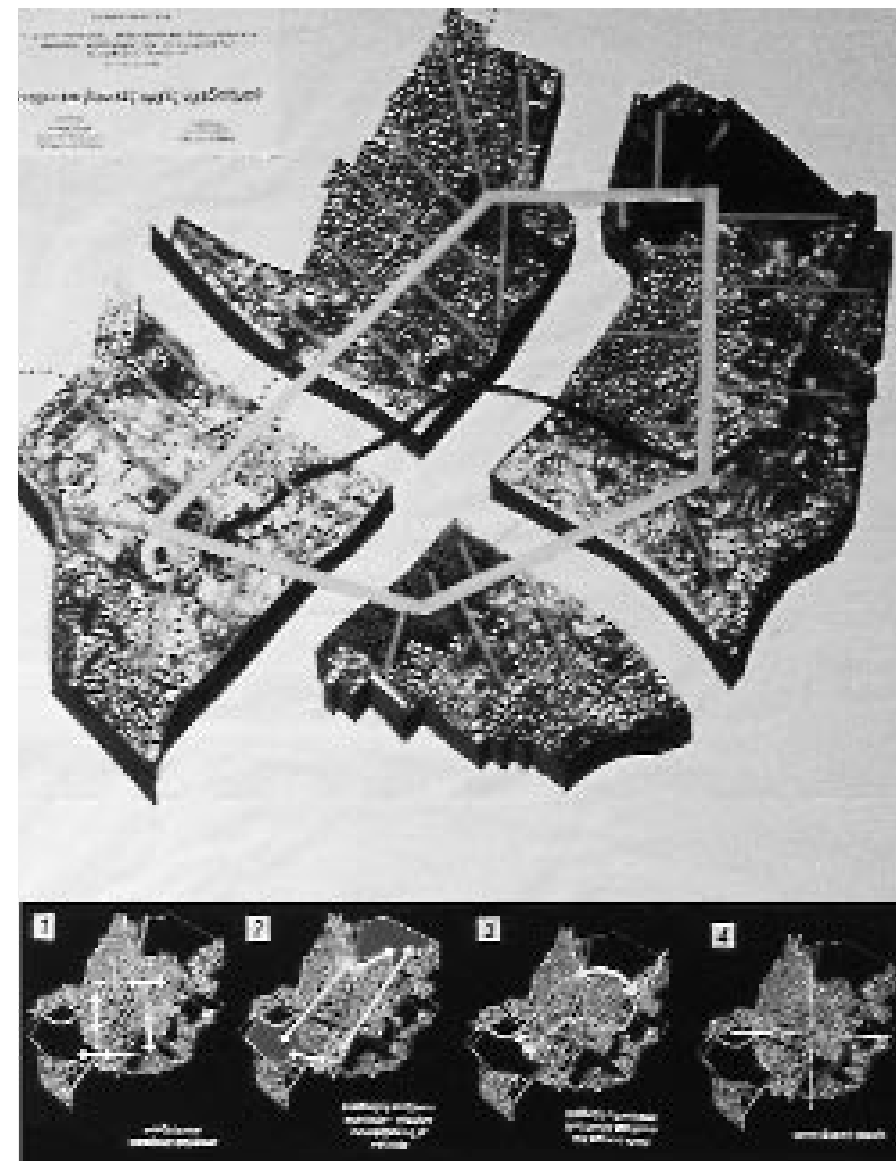
Όπως άλλωστε έχει διαφανεί, οι επεμβάσεις, που αφορούν μεμονωμένους τομείς της αστικής δραστηριότητας και άρα έρχονται να θίξουν μεμονωμένα προβλήματα του αστικού ιστού, απαιτούν πιθανότατα το ίδιο εύρος ανάλυσης με ένα σχέδιο επέκτασης και αναθεώρησης του Πολεοδομικού Σχεδίου. Στόχος αυτής της περιλήψης δεν ήταν να παρουσιάσει τόσο την πρόταση αυτή καθαυτή (μια και οι συμπυκνώσεις των χαρτών όπως και οι περιληπτικές αναφορές εμποδίζουν μια λεπτομερή εξέταση και μια επιμέρους κριτική της), όσο να δείξει την πορεία εργασίας και την προσπάθεια, επιτυχημένη ή όχι, σύζευξης όλων αυτών των ετερόκλητων δεδομένων, ώστε να δοθεί ένα αποτέλεσμα που θα ξαναφέρει το δημόσιο χώρο στην πόλη.

Σημειώσεις:

1. Βλ. και πηγές.
2. (1) η παράκτια ζώνη Φαλήρου, (2) το ιστορικό κέντρο, (3) το Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών, (4) το Ολυμπιακό χωριό στους Θρακομακεδόνες.
3. Ο Ο.Δ. αποτελείται από τμήματα της Λ. Κηφισού, Εθνικής Οδού Αθηνών-Λαμίας, Λεωφόρου Σταυρού-Ελευσίνας, Κηφισίας, Βασ. Σοφίας, Συγγρού, Ποσειδώνος.
4. Ο χαρακτηρισμός του σαν ένα από τα τέσσερα κέντρα χωροταξικής υποενοτήτας του λεκανοπεδίου, νομιμοποιεί την υπερβολική του διάγκωση.

Βιβλιογραφία – Πηγές

- Βιβλία:
- Αθ. Αραβαντινός - Π. Κοσμάκη, «Υπαίθριοι χώροι στην πόλη», Αθήνα 1987.
 - Αθ. Αραβαντινός, «Πολεοδομικός σχεδιασμός», Συμμετρία, Αθήνα 1997.
 - ΕΜΠ - Σπουδαστήριο Πολεοδομικών Ερευνών, «Εμπορικό τρίγωνο κέντρου Αθήνας - πολεοδομική έρευνα - προγραμματισμός - αναβάθμιση», Αθήνα 1996.

- «Δομική ενημέρωση - διαρκής νομοθεσία των κατασκευών», τόμος Α1.δ σελ. 520(2λα), 536 (5), 566(14β).
- Kevin Lynch, «The image of the city», MIT Press, Massachusset 1997.
- John L. Motoloch, «Introduction to Landscape design», New York 1990.
- Παραπανήσιος Α., «Πολεοδομικός σχεδιασμός και προγράμματα υλοποίησης στη Βαρκελώνη και Αθήνα με την ευκαιρία των Ολυμπιακών αγώνων 1992-96», Τεχνικά Χρονικά, περιοχή Α (1989), τμ.9, τεύχος 4.
- Peter G. Rowe and Hasim Sarkis, «Isropolis - εξετάζοντας κλίμακες της αστικής ζωής στη σύγχρονη Αθήνα», Harvard College, Αθήνα 1997.

Περιοδικά:

- Περιοδικό ΤΕΕ, Οκτώβριος 1997, «Αφιέρωμα Αθήνα 2004».
- Περιοδικό του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ «Αρχιτέκτονες», τεύχος 11 – περίοδος Β, σελ 36-53, Αθήνα 1998.
- Περιοδικό του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ «Αρχιτέκτονες», τεύχος 12 – περίοδος Β, σελ 36-57, Αθήνα 1998.
- «Architects Journal», 1990, July 11.
- «Architects Journal», 1990, Nov. 28.

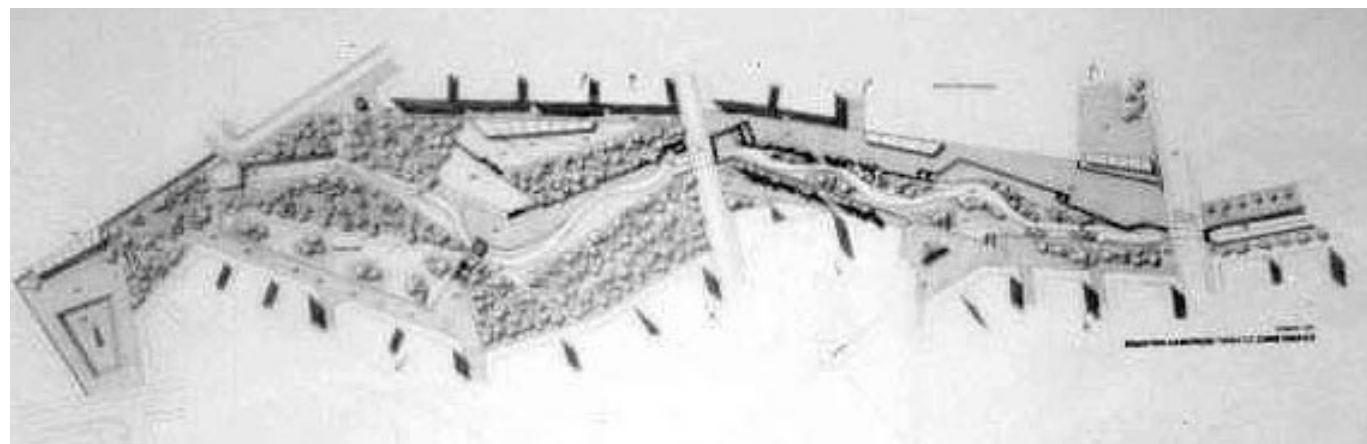
- «Architects Record», 1992, August.
- «Lotus» 1993.
- «D' architectures», 1992, Dec.

Μελέτες:

- ΕΜΠ, Ερευνητικό πρόγραμμα Τομέα Πολεοδομίας Χωροταξίας (επ. υπευθ. Μηνάς Αγγελίδης), «Ανάλυση προοπτικών του Δήμου Αμαρουσίου στον ορίζοντα του 2004», Αθήνα 1999.
- Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ΟΡΣΑ, «Ειδικό στρατηγικό σχέδιο δράσης – για την αναβάθμιση της εικόνας και λειτουργίας της Αθήνας – Αττικής του 2004», Αθήνα, Φεβρουάριος 1999.
- Δήμος Αμαρουσίου «Μελέτη Αναθεώρησης Εγκεκριμένου Πολεοδομικού Σχεδίου», Μαρούσι 1996.
- Δήμος Αμαρουσίου «Μελέτη κυκλοφοριακών ρυθμίσεων», Μαρούσι 1995.

Ενημερωτικά έντυπα:

- Ίδρυμα Ολυμπιακής Αθλητικής Παιδείας, «Εγχειρίδιο Ολυμπιακής και Αθλητικής Παιδείας για εκπαιδευτικούς» – Οδηγός για το Δημοτικό Σχολείο, Αθήνα 1998.
- Υπουργείο Πολιτισμού, «Πολιτιστική Ολυμπιάδα», Αθήνα 1999.

διαμόρφωση Μουσείου Οίνου

• Στέλλα Μιχαήλ • αρχιτέκτων

Αποτύπωση-αποκατάσταση και εισαγωγή νέας χρήσης σε υφιστάμενο κέλυφος

Πρόκειται για το οινοποιείο Καμπά στην Παλλήνη. Μετά από μία επίσκεψή μου στο οινοποιείο, βρήκα πολύ ενδιαφέρουσα την ιδέα διαμόρφωσης Μουσείου Οίνου σε μία περιοχή που έχει ιστορία στην παρασκευή του κρασιού. Το οινοποιείο βρίσκεται μέσα σε μία μεγάλη έκταση αμπελώνων. Ο χαρακτήρας αυτός της περιοχής με τη δημιουργία του δρόμου Σπάτα-Ελευσίνα θα αλλάξει και από αγροτικός, θα γίνει εμπορικός. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τη μεταφορά του οινοποιείου Καμπά στο Πικέρμι για οικονομικούς λόγους, έκανε πιο ισχυρή την απόφασή μου, δημιουργίας ενός μουσείου οίνου στο συγκεκριμένο χώρο.

Το κτίριο αφού κρίθηκε διατηρητέο, πέρασε στην ιδιοκτησία του Δήμου Παλλήνης.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Τα κριτήρια που έθεσα για την επιλογή του κτιρίου όπου θα διαμορφωνόταν το Μουσείο, ήταν να είναι ένα κτίριο ανεξάρτητο, με δική του είσοδο από το δρόμο και να συνδέεται με το υπόλοιπο κτιριακό συγκρότημα. Έτσι κατέληξα στο κτίριο που σήμερα έχει χρήση αποθήκης αποσταγμάτων.

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ

Ακολούθησε η αποτύπωση του οινοποιείου σε επίπεδο όψεων και αναλυτική της αποθήκης αποσταγμάτων. Η αποθήκη αποσταγμάτων αποτελεί ένα πέτρινο κέλυφος, μέσα στο οποίο έχουν προστεθεί μεταλλικές και από σκυρόδεμα βάσεις για την τοποθέτηση των βαρελιών. Έχει έντονη την ατμόσφαιρα του κελλαριού, είναι σκοτεινό και υγρό.

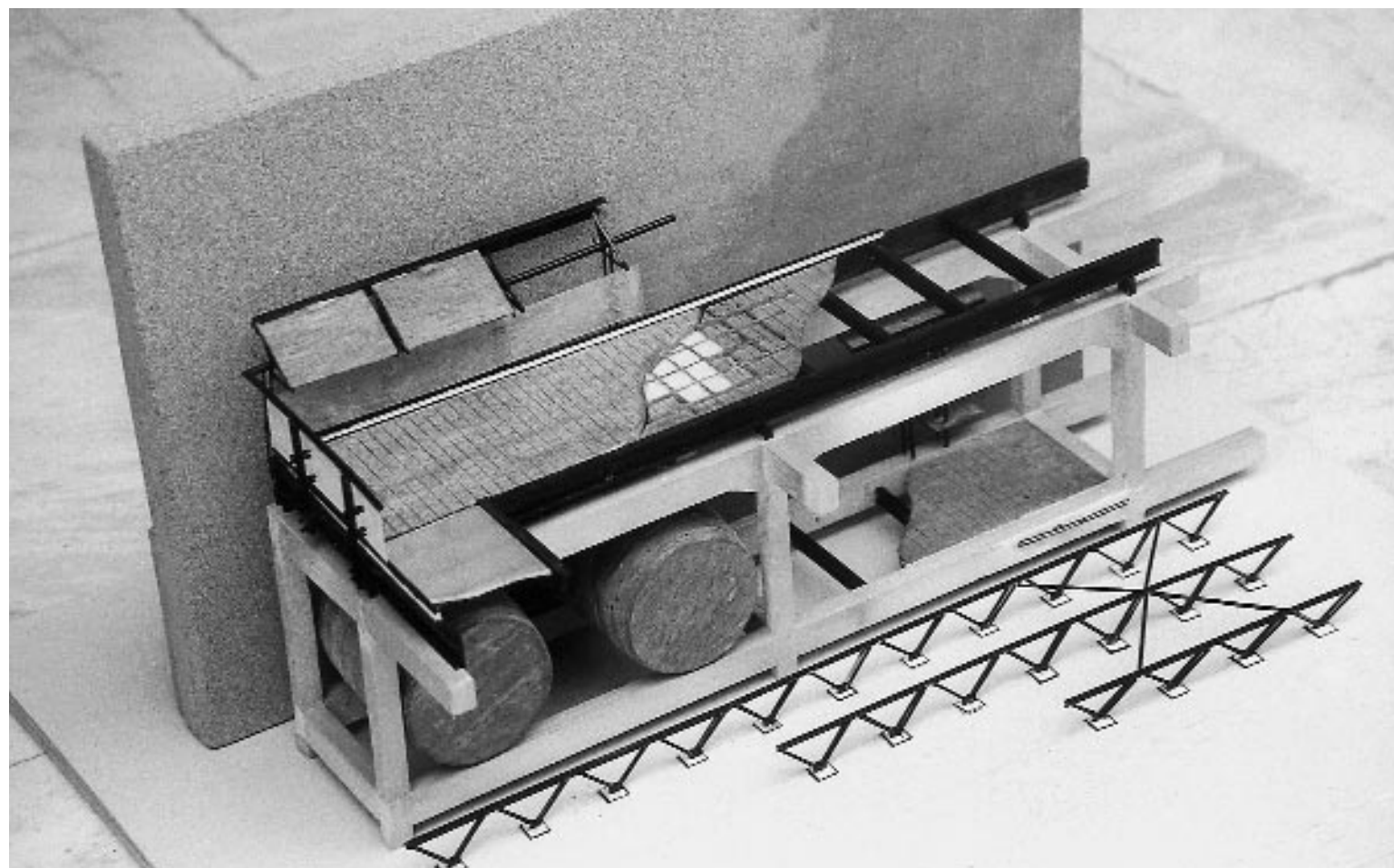
Γενικά ο φέρων οργανισμός του κτιρίου είναι σε καλή κατάσταση. Οι φθορές που παρουσιάζονται, οφείλονται στην υγρασία που προέρχεται από το ρέμα με το οποίο το κτίριο γεπνιάζει. Υγρασία, που όμως το κτίριο επιδιώκει να έχει λόγω της χρήσης του (80%). Στη λίθινη τοιχοποιία πάχους 0.60μ έχει διαβρωθεί το επίχρισμα από την υγρασία.

Από τα ζευκτά της στέγης, τα 10 από τα 38 έχουν ανοίξει λόγω εφελκυστικών τάσεων.

Πολλά από τα ξύλα του πετωμάτος έχουν σαπίσει.

Το πάτωμα είναι από σκυρόδεμα και έχει διαβρωθεί επιφανειακά από την υγρασία.

Όσον αφορά τα κουφώματα του κτιρίου, η ξύλινη πόρτα έχει σαπίσει από την υγρασία. Τα παράθυρα έχουν χτιστεί με πέτρες και το τζάμι τους έχει αφαιρεθεί. Οι πλαϊνές πόρτες έχουν χτιστεί και με πέτρες. Δεν επιθυμούν το φυσικό φωτισμό και την αύξηση

της θερμοκρασίας.

Όσες από τις καμινάδες δεν έχουν πέσει, έχουν κλείσει.

Ο υπαίθριος χώρος του κτιρίου διαμορφώνεται με ευκαλύπτους και άλλα μικρότερα δέντρα. Από τη μία του πλευρά το κτίριο περιβάλλεται από ανάχωμα για την αύξηση της υγρασίας.

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Για την αποκατάσταση του κτιρίου: η στέγη ξηλώνεται, τα σάπια από την υγρασία ξύλα αφαιρούνται και τοποθετούνται καινούργια, φουρνισμένα και εμποτισμένα με πυροπροστατευτι-

κό βερνίκι. Τα υπόλοιπα τα περνάω με πυροπροστατευτικό βερνίκι. Στη στέγη προσθέτω θερμομόνωση, στεγάνωση, υδρορρόες και σύστημα πυρασφάλειας.

Η τοιχοποιία καθαρίζεται και επιχρίεται με υδρατμοπερατό βερνίκι.

Όσον αφορά τα κουφώματα, η πόρτα αφαιρείται και τοποθετείται καινούργια ξύλινη, καρφωτή.

Ανοίγονται οι πλαϊνές πόρτες και το μεταλλικό senaze που έχουν, αφαιρείται και μπαίνει μπετονόνιο.

Τα παράθυρα ανοίγονται και τοποθετούνται ξύλινα κουφώματα με σκούρο μόνο (δυνατότητα αερισμού).

Το δάπεδο καθαρίζεται και τοποθετείται αυτοεπιπεδούμενο για εξομάλυνση.

μία κατασκευή που πατάει στα υπάρχοντα στοιχεία του κτιρίου, εντάσσεται σ' αυτό, αλλά είναι και ανεξάρτητη από αυτό.

Με προβληματίσε ιδιαίτερα ο τρόπος της εισόδου στο μουσείο οίνου, καθώς ήθελα το στοιχείο της αμπέλου να είναι το κυρίαρχο στοιχείο και η πρώτη εντύπωση που παίρνει κανείς από το μουσείο.

Ο χώρος μου υποδείκνυε μία πολύ αυστηρή σε ευθεία κίνηση, ξεκινώντας με σημείο αναφοράς την καμινάδα (σήμα του οινοποιείου αλλά και της περιοχής).

ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Ο εκθεσιακός χώρος του μουσείου αποτελείται από ενότητες.

Οι μεταλλικές βάσεις των βαρελιών βάφονται με βερνίκι κατά της σκουριάς.

Οι καμινάδες ανοίγονται.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΝΕΑΣ ΧΡΗΣΗΣ ΣΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΚΕΛΥΦΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΔΕΑ

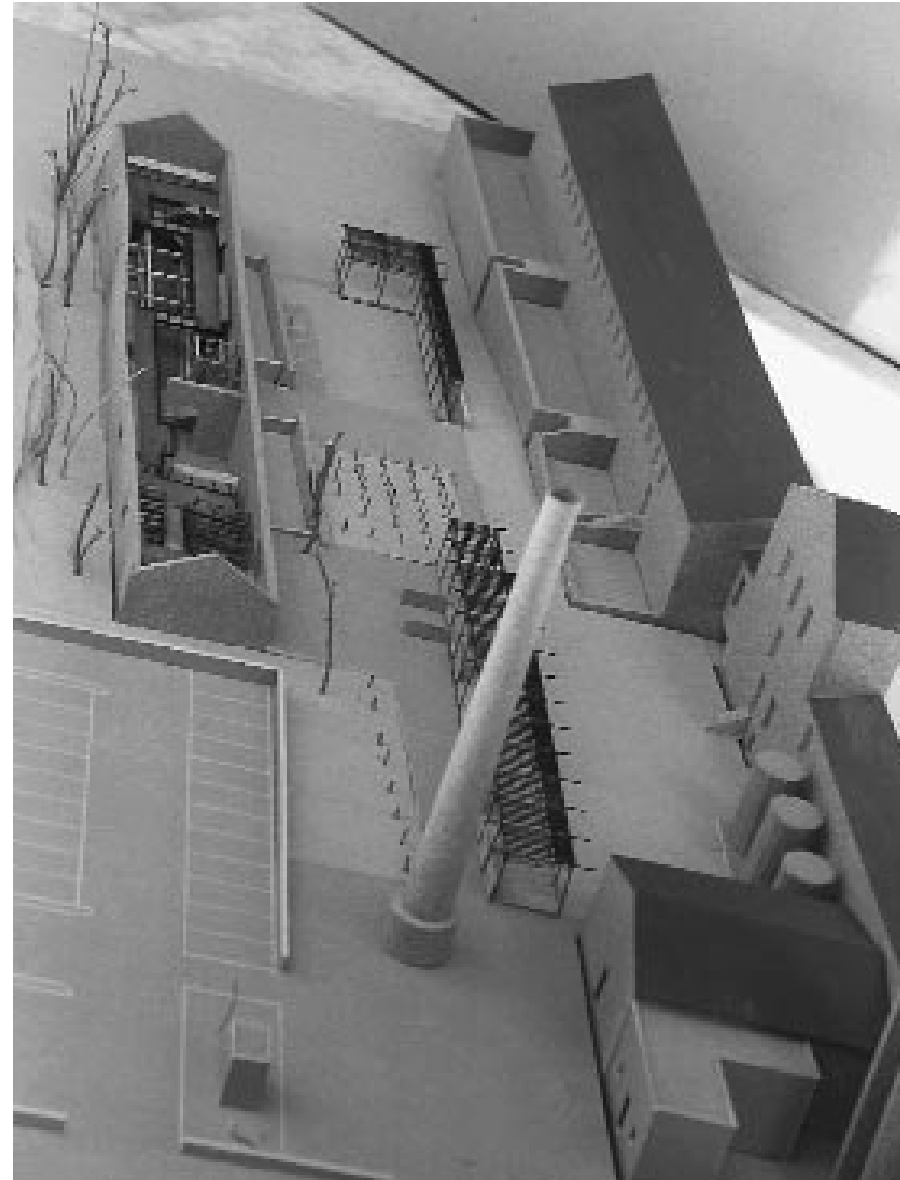
Κεντρική ιδέα της πρότασής μου είναι μια κατασκευή που ελίσσεται στον υπαίθριο και στον εσωτερικό χώρο του κτιρίου, κάνοντας μια εισαγωγή του Μουσείου στο υπάρχον κελλάρι. Ουσιαστικά το ίδιο το κτίριο παρουσιάζει τον εαυτό του και διατηρεί την ατμόσφαιρα του κελλαριού. Αφορά

Η α' ενότητα βρίσκεται στον υπαίθριο χώρο και περιλαμβάνει έκθεση αγγείων-αντίγραφα αρχαίων με παραστάσεις από τη λατρεία του Διονύσου και τις γιορτές που γίνονταν στην Αρχαία Ελλάδα.

Στη συνέχεια με τη διαμόρφωση μίας πλατείας, οδηγούμαστε στον εσωτερικό χώρο του μουσείου.

Η κάθε ενότητα διαχωρίζεται από την άλλη και με την κατασκευή του πατώματος, όπου χρησιμοποιείται έγχρωμο αμμοβολισμένο υαλοστάσιο. Στην κάθε ενότητα είναι δυνατή η χρήση Η/Υ για τη μεγαλύτερη πληροφόρηση του επισκέπτη.

Πανεπιστημιακές Βιβλιοθήκες

32

Στην ε' ενότητα μαθαίνει για το σύγχρονο τρόπο παρασκευής του κρασιού. Στη συνέχεια ενημερώνεται για το χημείο και για τους ελέγχους που γίνονται σ' αυτό.

Στο σημείο αυτό τελειώνει η έκθεση και ο επισκέπτης, αφού κατέβει ένα επίπεδο, έχει επιλογή ποιά διαδρομή θα ακολουθήσει. Στο ισόγειο είναι διαμορφωμένοι χώροι δοκιμής των κρασιών, καθιστικά, έκθεση ποτηριών και μπουκαλιών, bar – πωλητήριο, αίθουσα προβολής, στον υπαίθριο χώρο λειτουργεί εστιατόριο, παράλληλα με το αμφιθέατρο, καθώς στις γιορτές του τρύγου, θέαμα και φαγητό συνδυάζονται.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

Η όλη κατασκευή, όπως είπα και στην κεντρική ιδέα, αφορά μία κατασκευή που ελίσσεται στους χώρους του οινοποιείου, πατάει πάνω στις υπάρχουσες βάσεις των βαρελιών, εντάσσεται στον κάρναβο του κτιρίου, αλλά και ανεξαρτητοποιείται, τόσο με το υλικό της, όσο και με τον τρόπο που είναι διαμορφωμένη.

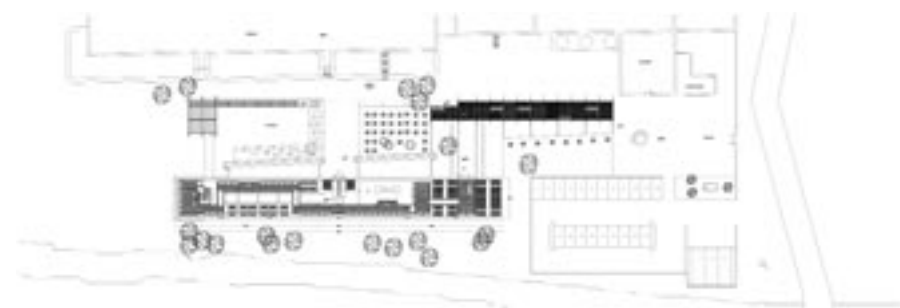
Χρησιμοποιώ ξύλο για πάτωμα (δρυ: το ίδιο ξύλο με αυτό των βαρελιών) φουρνισμένο και εμποτισμένο με πυροπροστατευτικό βερνίκι. Η κατασκευή του πατώματος είναι προκατασκευασμένα στοιχεία από ξύλινες τάβλες, πάνω και κάτω, με ενδιάμεση ηχομόνωση. Το πάτωμα έχει μεταλλικό σκελετό, ενώ όπου υπάρχουν βάσεις από σκυρόδεμα, η κατασκευή του πατώματος ακουμπάει απευθείας (χωρίς σκελετό) πάνω σ' αυτές.

Το εκθετήριο είναι μία μεταλλική κατασκευή που τοποθετείται πάνω στον χειρολισθήρα.

Στο ισόγειο τοποθετείται δικτυωματική κατασκευή με συνδέσμους ακαμψίας, ενώ στους βοηθητικούς χώρους, πτυχωτή λαμαρίνα με ελαφρομπετόν. Τα χωρίσματα στους βοηθητικούς χώρους, είναι από γυψοσανίδα. Τοποθετείται ψευδοροφή για να μειωθεί το καθαρό ύψος. Στους αρμούς του δαπέδου και των τοίχων τοποθετείται σιλικόνη για την υγρασία.

Φωτισμός υπάρχει κατά μήκος της κατασκευής του πατώματος, στα εκθετήρια, στην αίθουσα προβολής και στα καθιστικά. Ο φωτισμός γίνεται με λάμπες φθορίου, για να μην έχουμε αύξηση της θερμοκρασίας στο χώρο.

Το στέγαστρο του υπαίθριου χώρου είναι επίσης από φουρνισμένο ξύλο (δρυ) και περασμένο με βερνίκι προστατευτικό από την υγρασία. Το πάτωμα του υπαίθριου εκθεσιακού χώρου διαμορφώνεται με τάβλες, τοποθετημένες σε απόσταση μεταξύ τους, για να απομακρύνεται το νερό της βροχής. Όπου έχουμε τον εκθεσιακό χώρο των αγγείων αφαιρούνται οι ξύλινες τάβλες, πυκνώνει η διαδοκίωση και το κενό πληρώνεται με σκύρα.

Στη β' ενότητα γίνεται μία εισαγωγή στην ιστορία του οινοποιείου Καμπά. Ο επισκέπτης έρχεται σε επαφή με τα παλαιότερα αποστάγματα του Καμπά. Στη γ' ενότητα ενημερώνεται για το σταφύλι, από τι αποτελείται και ποιά μέρη του σταφυλιού μας δίνουν το κρασί.

Στη δ' ενότητα μαθαίνει τον παραδοσιακό τρόπο παρασκευής του κρασιού και έρχεται σε οπτική επαφή με παλιά μηχανήματα απόσταξης.

πάνω: Μακέτα
μέση: Κάτοψη

Βιβλιοστάσια κεντρικής αίθουσας με τραπέζι αναγνωστηρίου της Βιβλιοθήκη Οικονομικού Τμήματος Πανεπιστημίου Αθηνών, αρχ. Α. Κ. Στασινόπουλος, Ν. Σιδέρης

d o s s i e r

Νέα μονάδα της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Α.Π.Θ.

του Αναστάσιου Μ. Κωτσιόπουλου, αρχιτέκτονα

ΜΕΛΕΤΗ 1991-95 (ΣΕ ΔΥΟ ΦΑΣΕΙΣ)
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ 1994-95 (Α' ΦΑΣΗ), 1997-2000 (Β' ΦΑΣΗ)

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Α.Μ. ΚΩΤΣΙΟΠΟΥΛΟΣ,
Μ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, Ε. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ
ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ: Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

ΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ
ΠΡΟΜΕΛΕΤΗ: Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΡ. ΜΠΙΣΜΠΟΣ,
Π. ΡΑΛΛΗ, Μ. ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ
ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ:
ΒΑΣΙΣ ΣΥΣΜ ΑΕ: Χ. ΜΥΛΩΝΑΣ, Π. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝ.

ΜΕΛΕΤΗ Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΠΡΟΜΕΛΕΤΗ: Κ. ΜΠΟΖΑΚΗΣ, ΑΘ. ΣΤΕΡΓΙΑΝΝΗΣ,
Ι. ΤΣΕΛΕΠΙΔΗΣ
ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ:
Σ. ΚΟΛΟΚΟΝΤΕΣ

ΜΕΛΕΤΗ ΠΡΑΣΙΝΟΥ: Ι. ΤΣΑΛΙΚΙΔΗΣ, Ο. ΚΟΣΜΙΔΟΥ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ:
ΑΡΧΙΤΕΧ ΑΕ (ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΕΚΤΟΣ ΦΕΡΟΝΤΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ), Ι. ΣΙΓΑΛΑΣ ΚΑΙ ΣΙΑ ΑΤΕ (ΦΕΡΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ)

ΕΠΙΒΛΕΨΗ: ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ Α.Π.Θ.

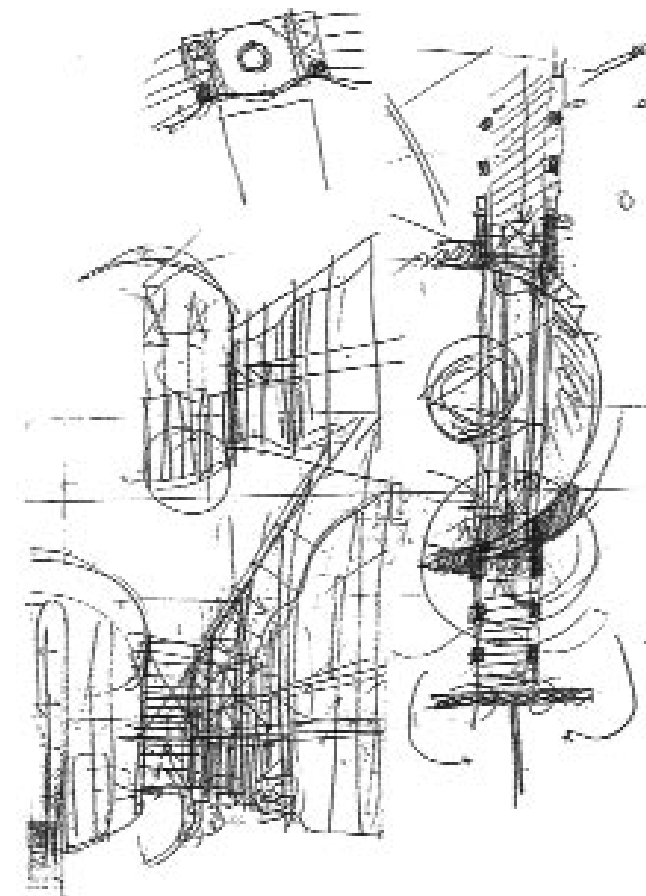
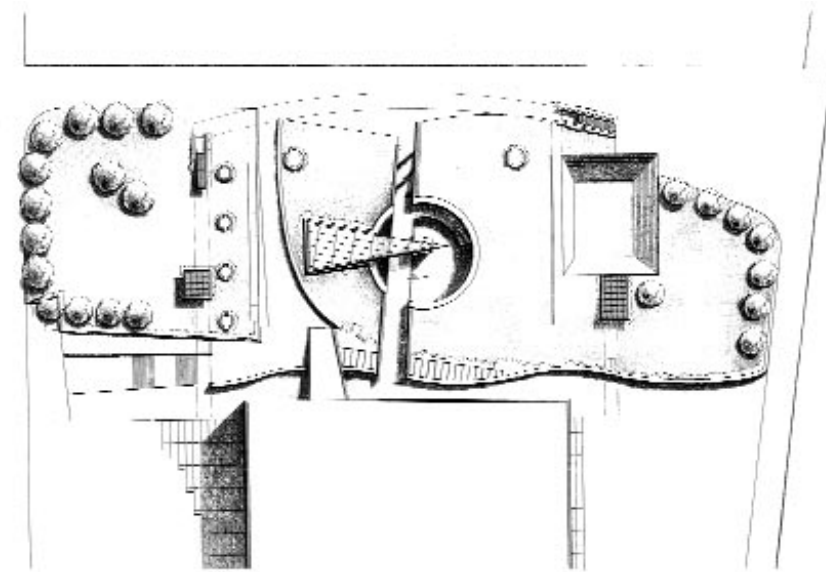
Ο αρχικός σχεδιασμός της Πανεπιστημιούπολης έγινε από τον Ε. Hébrard (1930), υλοποιήθηκε όμως το σχέδιο της Πολεοδομικής Επιτροπής του Πανεπιστημίου (1949) υπό την προεδρία του καθηγητή Β. Δ. Κυριαζόπουλου, που προέβλεπε περιμετρική διάταξη των κτιρίων και πάρκο στο κέντρο. Στο πλαίσιο του νέου ρυθμιστικού σχεδίου του Πανεπιστημίου (1990-93), αποφασίστηκε να ικανοποιηθεί ένα μέρος από τις ανάγκες για νέους χώρους, χωρίς να θιγεί ο ελεύθερος χώρος και το πράσινο. Η κατασκευή της νέας μονάδας της Κεντρικής Βιβλιοθήκης ήταν μια από τις κύριες προβλέψεις αυτού του Ρυθμιστικού Σχεδίου, στο πλαίσιο ενός από τους βασικούς χειρισμούς του: της κατασκευής, δηλαδή, μερικώς ή πλήρως υπογείων επεκτάσεων των κτιρίων κατά μήκος του βασικού διαμήκους πεζοδρόμου του campus.

Το υπάρχον κτίριο της Βιβλιοθήκης είναι ένα τμήμα του ευρύτερου συγκροτήματος της Νομικής Σχολής, Θεολογικής Σχολής, κεντρικής διοίκησης και κεντρικής βιβλιοθήκης (αρχ. Κ. Παπαϊωάννου και Κ. Φινές, 1960), ίσως του αντιπροσωπευτικότερου στην Ελλάδα δείγματος πολεοδομίας και αρχιτεκτονικής του Μοντερνισμού.

Η νέα μονάδα κατασκευάστηκε στο σύνολό της υπόγειο, βορειοανατολικά του υπάρχοντος κτιρίου, χωρίς να προστεθεί ορατός κτιριακός όγκος σε γειτνίαση με το υπάρχον κτίριο. Οργανώνεται σε τρεις στάθμες, γύρω από ένα κυλινδρικό αίθριο, με χρήση μεγάλων φωτιστικών επιφανειών οροφής σε συνολική μεικτή επιφάνεια κλειστών χώρων 4.500 τ.μ. Η νέα μονάδα αποτελείται από ένα όροφο κλειστών βιβλιοστασιών συνδεδεμένο με το υπόγειο βιβλιοστάσιο του υπάρχοντος κτιρίου, καθώς και από ένα διπλού ύψους χώρο αναγνωστήριου, περιγεγραμμένο από ανοικτό βιβλιοστάσιο με εσωτερικό πατάρι. Στις δύο πλευρές του κεντρικού αυτού χώρου τοποθετούνται χώροι γραφείων και βοηθητικοί χώροι, ενώ στην πλευρά που γειτνιάζει με το υπάρχον κτίριο διαμορφώνεται ζώνη κοινόχρηστων χώρων, που οροθετείται με καμπύλο εξωτερικό τοίχο. Ο τοίχος αυτός και το βόρειο όριο του ισόγειου του υπάρχοντος κτιρίου, ορίζουν ένα κύριο πεζοδρόμο που εντάσσεται στο συνολικό σύστημα πεζοδρόμων του Α.Π.Θ. και συνδέει το δυτικό με το ανατολικό μέρος του. Κάθετα στον πεζοδρόμο αυτό τοποθετείται ένας εγκάρσιος πεζοδρόμος που διασχίζει το κεντρικό αίθριο και διαμορφώνει και την κεντρική είσοδο στη νέα μονάδα. Τέλος, το δώμα της νέας μονάδας, στο σύνολό του, επανέρχεται στην προηγούμενη κατάσταση: φύτευση με χαμηλό πράσινο και γκαζόν.

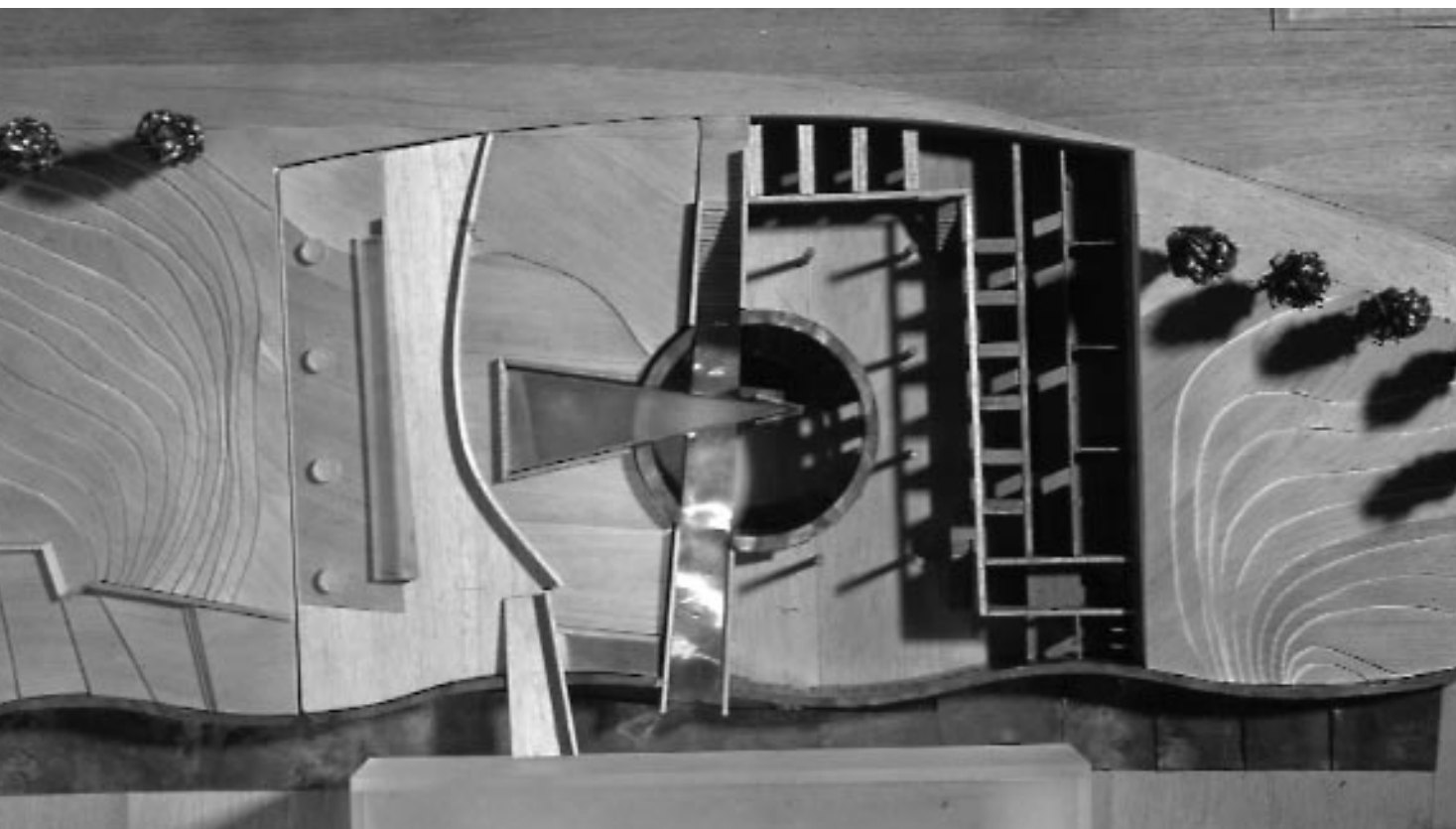
Το νέο συγκρότημα όπου έρχεται σε επαφή με το έδαφος, περιβάλλεται από ζώνη πλάτους 2 μ. περίπου, η οποία χρησιμεύει για την τοποθέτηση εξόδων κινδύνου, τη διέλευση αγωγών των Η/Μ εγκαταστάσεων, την προστασία του κτιρίου από την υγρασία του εδάφους και τέλος, την καλύτερη οργάνωση της στήριξης του κτιρίου. Ουσιαστικό στοιχείο της όλης σύνθεσης είναι η διόδος του φωτός στον εσωτερικό χώρο. Ο σχεδιασμός επιτρέπει στο κτίριο να δέχεται το φυσικό φως μέσω του κεντρικού αιθρίου αλλά και κυρίως, μέσω φωτιστικών επιφανειών της οροφής, οι οποίες έχουν διάφορα σχήματα και εντάσσονται σε ένα σύστημα που παρακολουθεί την οργάνωση της κάτοψης του κτιρίου. Κύρια στοιχεία του συστήματος φωτισμού από την οροφή είναι: α) η μεγάλη τριγωνική φωτιστική επιφάνεια, μέσω της οποίας φωτίζεται το αναγνωστήριο και στην οποία προβλέπεται η τοποθέτηση ρυθμιζόμενων εσωτερικών περισίδων, β) οι διαμέτρου 2 μ. κυλινδρικές φωτιστικές οπές στις θέσεις των κλιμακοστασίων, γ) οι γραμμικές φωτιστικές επιφάνειες στο αναγνωστήριο και στον περιμετρικό διάδρομο και δ) οι κυλινδρικές οπές στις θέσεις των γραφείων. Ο τεχνητός φωτισμός του αναγνωστήριου επιτυγχάνεται μέσω των φατνωμάτων της οροφής με φωτιστικά σώματα φθορισμού και αλογόνου, τα οποία παρέχουν έμμεσο και άμεσο φωτισμό ρυθμιζόμενο ηλεκτρονικά, ανάλογα με τη στάθμη του φυσικού φωτός.

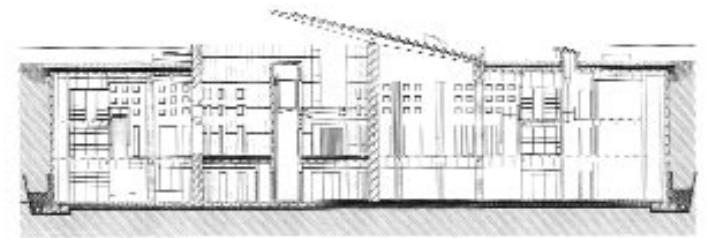
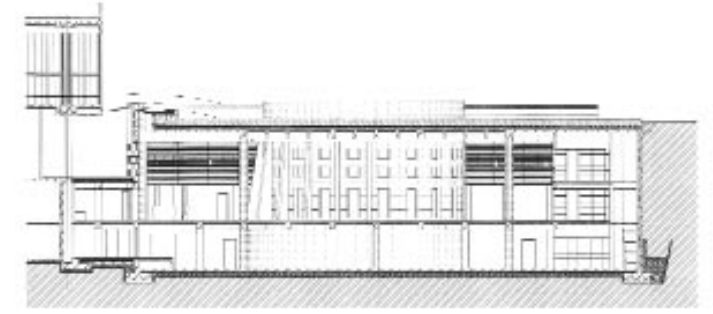
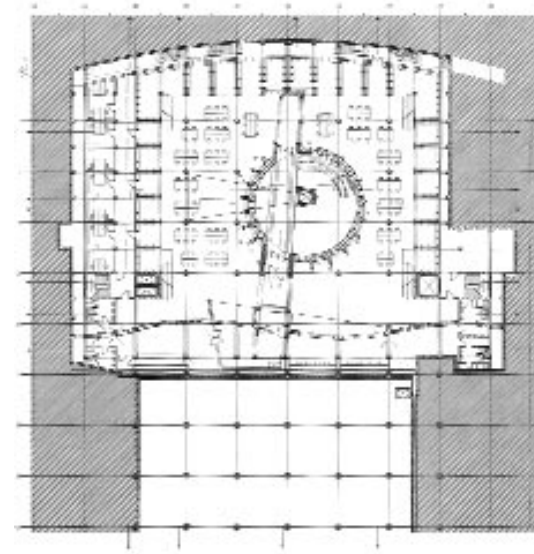
Κύριο υλικό των ορατών επιφανειών είναι το εμφανές μπετόν και το χειροποίητο τούβλο, ενώ των εσωτερικών το εμφανές μπετόν, το χειροποίητο τούβλο, το ξύλο (για βιβλιοστάσια, δάπεδα και επενδύσεις στο αναγνωστήριο) και άλλα υλικά επενδύσεων (συμπαγής και διάτρητη γυψοσανίδα, πλάκες ορυκτής ίνας, επιχρίσματα κ.ά.) Υπάρχουν επίσης εξωτερικές και εσωτερικές μεταλλικές κατασκευές σε κλιμακοστάσια, στέγαστρα, κουφώματα, επενδύσεις, κιγκλιδώματα κ.λπ.

πάνω: Κάτοψη από ψηλά
κάτω: Σκίτσα κεντρικής ιδέας

σελ. 52: Ο καμπύλος τοίχος προς το κτίριο των αρχ. Κ. Φινέ, Κ. Παπαϊωάννου

*μέση αριστερά: Κάτοψη στη στάθμη της κυρίας εισόδου και του κεντρικού αναγνωστηρίου
πάνω και μέση δεξιά: Τομές
κάτω αριστερά: Η σκάλα καθόδου στο κεντρικό κυλινδρικό αίθριο
κάτω δεξιά: Αναγνωστήριο: θέα προς το αίθριο και το φωτιστικό άνοιγμα*

Βιβλιοθήκη-Αναγνωστήριο Τμήματος Αρχιτεκτόνων στο κτίριο Αβέρωφ

της Βάσως Τροβά, αρχιτέκτονος

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΡΓΟΥ: Θ. ΦΩΤΙΟΥ, ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΤΜ.
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧ.

ΜΕΛΕΤΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ: ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΤΜ. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧ.
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ: ΜΠ. ΜΠΑΜΠΑΛΟΥ-ΝΟΥΚΑΚΗ, ΕΠΙΚ. ΚΑ-
ΘΗΓΗΤΡΙΑ ΤΜ. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧ., Θ. ΞΑΝΘΗ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Δ. ΜΠΙΡΗΣ, ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΜ. ΑΡΧΙΤΕ-
ΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧ.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ: Ε. ΚΑΡΑΒΙΤΗ, Α. ΧΑΤΖΗΥΓΕΝΙΑΔΟΥ

ΣΤΑΤΙΚΑ: Σ. ΚΙΡΠΟΤΙΝ

Η/Μ: Γ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΥΡΟΣ, Β. ΚΟΛΟΒΟΣ

ΕΠΙΒΛΕΨΗ: ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΤΜ. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧ. ΚΑΙ
ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Ε.Μ.Π.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ: ΜΠ. ΜΠΑΜΠΑΛΟΥ-ΝΟΥΚΑΚΗ, Ε. ΚΑΡΑΒΙΤΗ

ΣΤΑΤΙΚΑ: Δ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

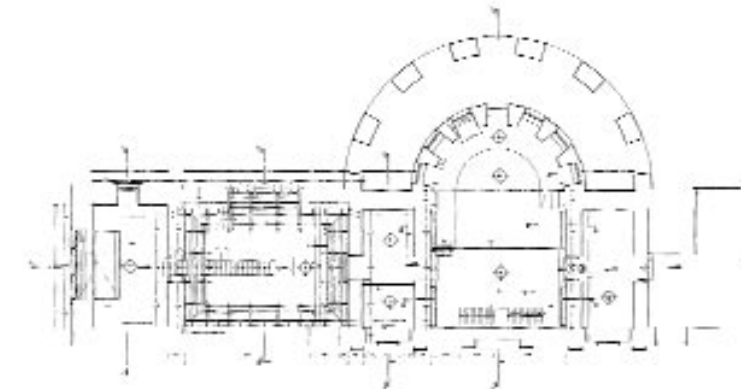
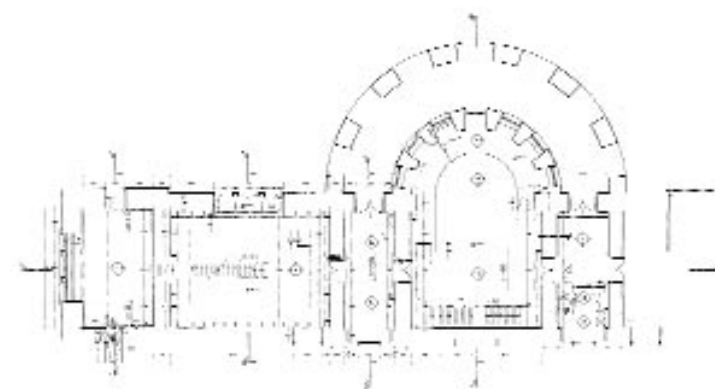
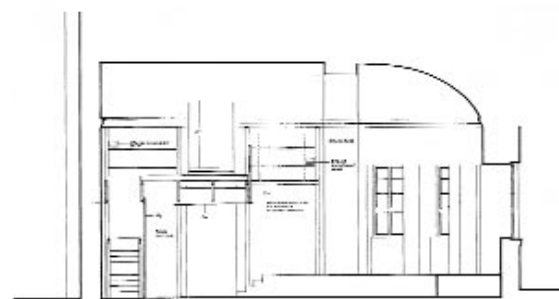
Η/Μ: Γ. ΡΕΜΟΥΝΔΟΣ

Στο κτίριο Αβέρωφ, επαναδιαμορφώθηκε τμήμα του ισογείου (Ροτόντα) για να στεγάσει τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Αρχιτεκτόνων. Το έργο μελετήθηκε από μέλη του Τμ. Αρχιτεκτόνων Μηχ. σε συνεργασία με εξωτερικούς μελετητές, η επίβλεψη έγινε σε συνεργασία με την Τεχνική Υπηρεσία του Ε.Μ.Π. και ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 1997.

Αξίζει να σημειωθεί εξ' αρχής η εγγενής δυσκολία αυτού του σχεδιαστικού εγχειρήματος, που έπρεπε να πετύχει δύο διαφορετικούς στόχους. Αφ' ενός το σεβασμό του χαρακτήρα και της μορφής του συγκεκριμένου χώρου που αποτελεί τμήμα του διατηρητέου κτιρίου Αβέρωφ και αφ' ετέρου την ανάγκη για μια παρέμβαση που θα κάλυπτε τις απαιτήσεις μιας σύγχρονης πανεπιστημιακής βιβλιοθήκης και θα παρουσίαζε τις υψηλές προδιαγραφές σχεδιασμού που οφείλει να έχει μια αρχιτεκτονική σχολή.

Η βιβλιοθήκη διαμορφώθηκε σε μια σειρά χώρων με ύψος που φτάνει τα 8 σχεδόν μέτρα στις κορυφές των θόλων των οροφών. Το μεγάλο ύψος επέτρεψε την κατασκευή μεταλλικών παταριών σε τμήματα του χώρου για υποστηρικτικές λειτουργίες, καθώς και περιμετρικού διαδρόμου για πρόσβαση στα βιβλιοστάσια που εκτείνονται σε όλο το διαθέσιμο ύψος.

κάτω αριστερά: Βιβλιοστάσια
κάτω δεξιά: Τομή Ε-Ε

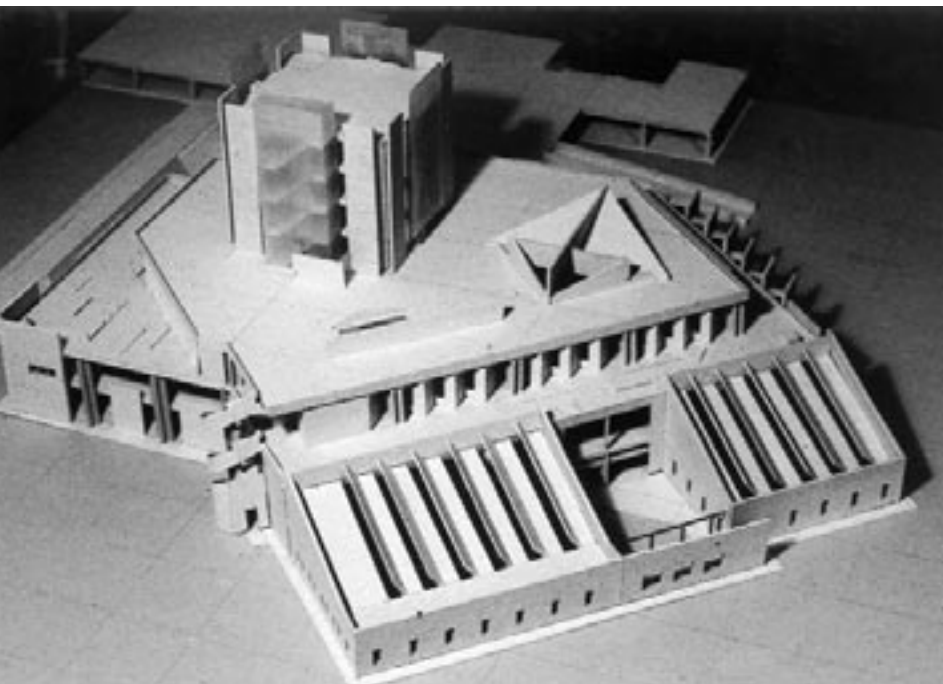

κάτω αριστερά: Κάτοψη α' στάθμης
κάτω δεξιά: Κάτοψη β' στάθμης

Κεντρική Βιβλιοθήκη Ε.Μ.Π στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου

του Αντώνη Νουκάκη, αρχιτέκτονα

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Α. ΝΟΥΚΑΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ,
Θ. ΞΑΝΘΗ, Θ. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ, Γ. ΚΑΡΑΜΠΑΣΟΥ,
Γ. ΖΑΚΥΝΘΙΝΟΣ
ΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ε. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ, Π. ΦΡΑΓΚΑΚΗΣ
Η/Μ ΜΕΛΕΤΗ: Γ. ΤΖΕΛΕΠΗΣ
ΕΠΙΒΛΕΨΗ: ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Ε.Μ.Π.
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ: Α. ΡΑΒΑΝΗ
ΣΤΑΤΙΚΑ: Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
Η/Μ: Γ. ΡΕΜΟΥΝΔΟΣ
ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ: ΓΕΚΑΤ ΑΤΕ

Η ολοκλήρωση του κτιρίου της κεντρικής βιβλιοθήκης του Ε.Μ.Π. στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου, σήμαινε την ανάπλαση ενός υπάρχοντος σκελετού από *beton arme* και την προσαρμογή του στις απαιτήσεις ενός ανανεωμένου κτιριολογικού προγράμματος και λειτουργικού διαγράμματος. Η εισαγωγή λειτουργιών, όπως ηλεκτρονική οργάνωση και αίθουσες πολυμέσων, που θα έπρεπε να λειτουργούν και ανεξάρτητα από την κυρίως βιβλιοθήκη, προϋπέθετε τη σύνταξη ενός σύνθετου λειτουργικού διαγράμματος, που να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις μιας μεγάλης βιβλιοθήκης με άρτια οργάνωση, όπως οφείλει να είναι η κεντρική Βιβλιοθήκη του Ε.Μ.Π.
Η υπάρχουσα κατασκευή ανεδείκνυε προειληπμένες επιλογές για κρίσιμα στοιχεία του κτιρίου, που αφορούσαν στη λειτουργικότητα του, τις συνθετικές και αισθητικές αρχές και τη γενική αρχιτεκτονική του έκφραση.

Τα κύρια θετικά στοιχεία στα οποία στηρίχτηκε η νέα οργάνωση της βιβλιοθήκης, ήταν:

– Η πρόσβαση σε δύο κύρια επίπεδα που διευκόλυναν τη χωροθέτηση της κύριας και της βοηθητικής εισόδου και των αντίστοιχων λειτουργιών
– Η ύπαρξη του μεγάλου εσωτερικού αίθριου, που με κατάλληλη μεταχείριση μπόρεσε να λειτουργήσει ενοποιητικά ως προς τις τρεις κύριες στάθμες του κτιρίου, να οργανώσει τις κινήσεις των αναγνωστών και να συμβάλει στην αναγνώριση του χώρου και τον προσανατολισμό.

Άλλα στοιχεία έρχονταν σε πλήρη αντίθεση και αντίφαση με τις νέες απαιτήσεις οργάνωσης και τις προσωπικές μας αισθητικές και συνθετικές επιλογές, με συνέπεια να προβούμε σε μια σειρά επεμβάσεων και μεταβολών, είτε μέσω καθαιρέσεων τμημάτων της υπάρχουσας κατασκευής, είτε μέσω προσθηκών και συμπληρώσεων.

Αναφερόμενοι στις επεμβάσεις αυτές μπορούμε να πούμε πως διακρίνονται:

– Σε εκείνες που επιβάλλονται για την καλύτερη οργάνωση των κινήσεων και της χωροθέτησης των λειτουργιών, όπως η κατάργηση κάποιων κλιμάκων αντिलειτουργικών ως προς τη θέση και το σχήμα, η κατασκευή άλλων σε πλέον κατάλληλες θέσεις, ή η επέκταση κάποιων δαπέδων.

– Σε εκείνες που αφορούσαν στην προσαρμογή του κτιρίου στις νέες συνθετικές και αισθητικές επιλογές.

Ως πιο σημαντικές από αυτές μπορούμε να αναφέρουμε:

Τις επεμβάσεις για την εξισορρόπηση των δύο μεγάλων και ανισομεγεθών όγκων με τις επικλινείς στεγάσεις, που προορίζονταν για την εξυπηρέτηση ομαδικών αναγνωστηρίων.

Την κατεδάφιση ενός εξέχοντος τμήματος στη νότια πλευρά του κτιρίου, η θέση και το σχήμα του οποίου δεν προσέφερε στην οργάνωση της Βιβλιοθήκης, ενώ η ύπαρξή του δημιουργούσε σημαντικά προβλήματα στο φωτισμό κύριων χώρων του κτιρίου.

Την προσθήκη ενός τμήματος πλάκας στην οροφή της δεύτερης στάθμης και την επέκταση των κατακόρυφων περσίδων στη νότια όψη της τρίτης στάθμης, με σκοπό την αποκατάσταση της συνέχειας στον διασπασμένο όγκο του κτιρίου στο σημείο αυτό.

Τις επεμβάσεις στις στάθμες Δ', Ε', ΣΤ' ΚΑΙ Ζ'. Τα επίπεδα αυτά συγκροτούν ένα εξέχον τμήμα του κτιρίου από τέσσερις πλάκες, στις πλευρές των οποίων είναι προσαρτημένοι τέσσερις κυλινδρικοί πυργίσκοι με απόληξη τρούλου. Η επέμβαση αφορά:

Στην απότμηση των κορυφών των τετράγωνων πλακών, ώστε να βελτιωθούν οι αναλογίες του

δίπλα: Μακέτα πρότασης
κάτω: Ο σκελετός που υπήρχε

συνολικού όγκου με την ελάττωση της έκτασης και τον τονισμό του ύψους.

Στην απότμηση των τρούλων και την επένδυσή τους με επίπεδες επιφάνειες, ώστε να εξουδετερωθεί η προκλητική και χωρίς νοηματικό και συμβολικό περιεχόμενο, παρουσία τους.

Τη βόρεια πλευρά του όγκου καταλαμβάνει ένα εξωτερικό κλιμακοστάσιο που προστέθηκε για λειτουργικούς λόγους, οι άλλες τρεις πλευρές συντίθενται από επίπεδες επιφάνειες που προορίζονταν να καλυφθούν από συμβολικά γλυπτά ή γλυπτικά σύμβολα, είτε να λειτουργήσουν ως ενεργειακά πανέλα. Τελικά, για λόγους που αφορούν περισσότερο σε γραφειοκρατικές διαδικασίες, προς το παρόν παραμένουν απλές επίπεδες επιφάνειες.

Τέλος, προτάθηκε η αναίρεση ενός μικρού τμήματος της πλατείας που περιβάλλει το κτίριο στο επίπεδο της δεύτερης στάθμης, επέμβαση που θα συνέβαλε στην καλύτερη ανάδειξη του όγκου του. Η πρόταση αυτή δεν πραγματοποιήθηκε, αντίθετα (από όσο γίνεται αντιληπτό) πραγματοποιείται επέκταση της πλατείας στα ανατολικά, με συνέπεια το «πνίξιμο» και την αλλοίωση της αντιληπτικής σχέσης του κτιρίου με το περιβάλλον του. Αυτό αναρεί μια από τις βασικές επιδιώξεις του σχεδιασμού του, την προβολή του ώστε να εκφράζει το συμβολικό του περιεχόμενο και να αποτελεί σημείο αναφοράς στο σύνολο της Πολυτεχνειούπολης.

Ως προς τις λειτουργικές επιλογές, κύριο στόχο του σχεδιασμού απετέλεσε η ορθολογική και ευέλικτη οργάνωση των λειτουργικών σχέσεων. Η οργάνωση αυτή υπακούει σ' ένα διάγραμμα κινήσεων, με σαφή διαχωρισμό των κινήσεων αναγνωστών και προσωπικού.

Η κύρια είσοδος πραγματοποιείται στη δεύτερη στάθμη σε ένα ευρύ χώρο με κύρια λειτουργία τον έλεγχο και την πληροφόρηση. Σε άμεση σχέση και συνέχεια βρίσκεται το εσωτερικό αί-

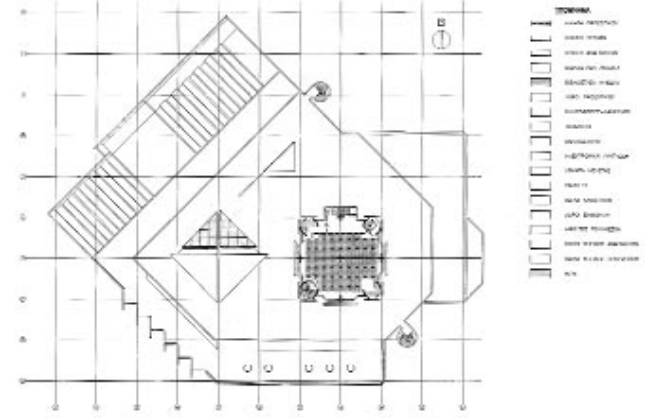
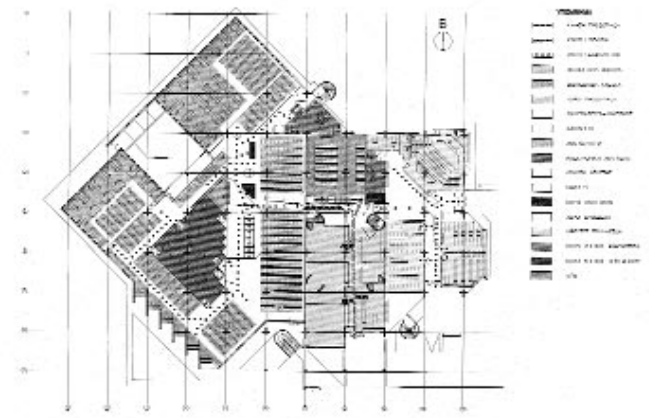
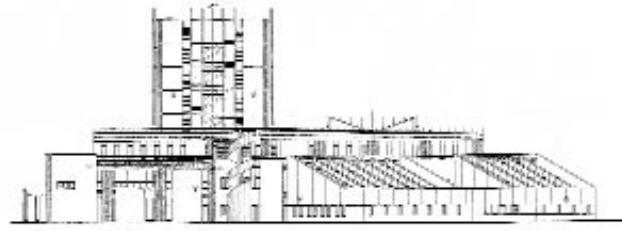
θριο, όπου οργανώνονται οι σχέσεις των τριών κύριων επιπέδων και οι κινήσεις των αναγνωστών σε αυτά. Οι θέσεις της ηλεκτρονικής ανάγνωσης χωροθετούνται σε περίοπτη σημείο στη βάση του κεντρικού αυτού χώρου, σηματοδοτώντας τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της σύγχρονης βιβλιοθήκης του τεχνολογικού ιδρύματος.

Τα αναγνωστήρια οργανώνονται στις τρεις κύριες στάθμες, με σταδιακή μετάβαση από τα μαζικά αναγνωστήρια της πρώτης στάθμης, στα ατομικά αναγνωστήρια (*carrels*) στην τρίτη στάθμη. Ο περικλειστος πύργος, κυρίαρχο και συμβολικό στοιχείο, περιέχει τα κλειστά βιβλιοστάσια και τις συλλογές σπάνιων βιβλίων.

Η συνέχεια στις σχέσεις των χώρων παρέχει την απαιτούμενη ευελιξία αλλαγών στην οργάνωση των λειτουργιών και την ευκολία προσαρμογής στις εξελισσόμενες ανάγκες των σύγχρονων βιβλιοθηκών.

πάνω δεξιά: Βόρεια όψη
 μέση αριστερά: Κάτοψη α' στάθμης
 μέση δεξιά: Κάτοψη ε', στ' και ζ' στάθμης
 κάτω αριστερά: Εξωτερική όψη της Βιβλιοθήκης
 κάτω δεξιά: Χώροι βιβλιοστασίων και αναγνωστηρίων

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρέθυμνο

των Αντώνη και Μπούκης Μπάμπαλου-Νουκάκη, αρχιτεκτόνων

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Α. ΝΟΥΚΑΚΗΣ,
ΜΠ. ΜΠΑΜΠΑΛΟΥ-ΝΟΥΚΑΚΗ
ΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Α. ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ
Η/Μ ΜΕΛΕΤΗ: Γ. ΤΣΕΛΕΠΗΣ

ΕΠΙΒΛΕΨΗ: ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ: ΕΡΓΟΔΟΜΗ ΑΕ
ΧΡΟΝΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ: 1989-1993

Η Βιβλιοθήκη αποτελεί το πρώτο υλοποιημένο κεντρικό κτίριο του Πανεπιστημίου Κρήτης που ανεγείρεται στη θέση Γάλλος, νοτιοδυτικά της πόλης του Ρεθύμνου.

Δεδομένα για την αντιμετώπιση του θέματος ήταν ο γενικός σχεδιασμός του Πανεπιστημίου, που συγκροτείται από ένα κεντρικό οδικό άξονα γύρω από τον οποίο χωροθετούνται οι δύο σχολές της Φιλοσοφικής και των Κοινωνικών Επιστημών, καθώς και οι κεντρικές λειτουργίες μεταξύ των οποίων και η Βιβλιοθήκη.

Το εκτεταμένο ερημικό βραχώδες τοπίο, με την άγρια βλάστηση και την απέραντη θέα προς το Κρητικό Πέλαγος και την πόλη του Ρεθύμνου, αποτέλεσε το σημαντικότερο σημείο αναφοράς για το σχεδιασμό.

Σ' αυτό το χώρο το κτίριο της Βιβλιοθήκης πρέπει να αποτελεί ένα σημαντικό στοιχείο με επιβλητική παρουσία, σημείο αναφοράς και τοπόσημο ικανό να επηρεάσει τη μελλοντική εξέλιξη του συγκροτήματος.

Η σημαντικότητά του, δεδομένη εξ' άλλου από τον ορισμό του ως δοχείου συμπυκνωμένης μνήμης και γνώσης, συμβολικό κέντρο κάθε πανεπιστημιακής συγκρότησης, αποδίδεται εδώ με τη γεωμετρική σαφήνεια στο σχεδιασμό και την καθαρότητα της μορφής και της έκφρασης της ύλης.

Το κτίριο συντίθεται από δύο διακεκριμένα μέρη, που ορίζουν τη χωρική και συμβολική σχέση του με το περιβάλλον, διάκριση που είναι ταυτόχρονα μορφική και οργανωτική.

Τα διαμήκη ευθύγραμμα τμήματα που περιέχουν τη διοίκηση και τους δημόσιους χώρους της Βιβλιοθήκης, ορίζουν τη σχέση του κτιρίου με το δρόμο και το μελλοντικό ιστό του συγκροτήματος.

Το κεντρογενές τμήμα, που περιλαμβάνει τις λειτουργίες της κυρίως Βιβλιοθήκης, απευθύνεται στην πόλη, στην απεραντοσύνη του ορίζοντα και στη θέα της ανοικτής θάλασσας.

Οι χώροι της κυρίως Βιβλιοθήκης αναπτύσσονται ακτινωτά, με γεωμετρικό και νοηματικό συμβολικό κέντρο τη θέση πληροφόρησης, δανεισμού και εποπτείας, που τοποθετείται στο δεύτερο επίπεδο. Το διώροφο ύψος και το ρομβόσχημο οπαίο που λειτουργεί ως αγωγός φυσικού φωτός, εντείνουν και υπογραμμίζουν τη σημασία αυτής της θέσης.

Με την ίδια λειτουργική και συμβολική σημασία, είναι τοποθετημένος ο κεντρικός υπολογιστής στην ίδια θέση στο πρώτο επίπεδο.

Η ακτινωτή διάταξη που απαιτεί αντισυμβατική αντιμετώπιση ως προς την οργάνωση και διάταξη των μονάδων βιβλιοστασιών, παρέχει δυνατότητες πανοραμικής εποπτείας του χώρου, ευκολία στην κατανόηση, τον έλεγχο και τον προσανατολισμό.

Μια σχισμή στο εσωτερικό του κτιρίου, μια «χαράδρα», που διατρέχει και τις τρεις στάθμες του, συμβάλλει στην αντιληπτικότητα του χώρου και επιτρέπει στο φυσικό φως που εισέρχεται από την οροφή και τα πλάγια, να το διαπερνά, τονίζοντας την πλαστικότητα των οικοδομικών του μελών.

Ο τρόπος που εισέρχεται και λειτουργεί το φυσικό φως, οι οπτικές φυγές προς την πόλη και το ανοικτό τοπίο και γενικά οι σχέσεις των επιπέδων και των χώρων, ορίζουν τον ιδιαίτερο χαρακτήρα και την ποιότητα τους.

Η είσοδος των αναγνωστών πραγματοποιείται σε ένα ενδιάμεσο συνδετικό στοιχείο μεταξύ της κυρίως βιβλιοθήκης και του τμήματος των «δημόσιων», των εκτός ελέγχου χώρων, την αίθουσα πολλαπλών χρήσεων και το κυλικείο.

Ο χώρος εισόδου είναι διαμπερής, ώστε η προσπέλαση να πραγματοποιείται από δύο κατευθύνσεις. Μια κύρια προσπέλαση συνδέει τη Βιβλιοθήκη με την κεντρική πλατεία του Πανεπιστημίου και τα τμήματα, μια δευτερεύουσα εξυπηρετεί την προσέλευση από τις θέσεις στάθμευσης.

Η κύρια προσπέλαση πραγματοποιείται μέσω ενός διαμήκους άξονα –προστατευμένου από γυάλινο στέγαστρο– μεταξύ του ευθύγραμμου τμήματος του κτιρίου και μιας περικλειστής αυλής. Η πορεία προς την είσοδο ακολουθεί μια

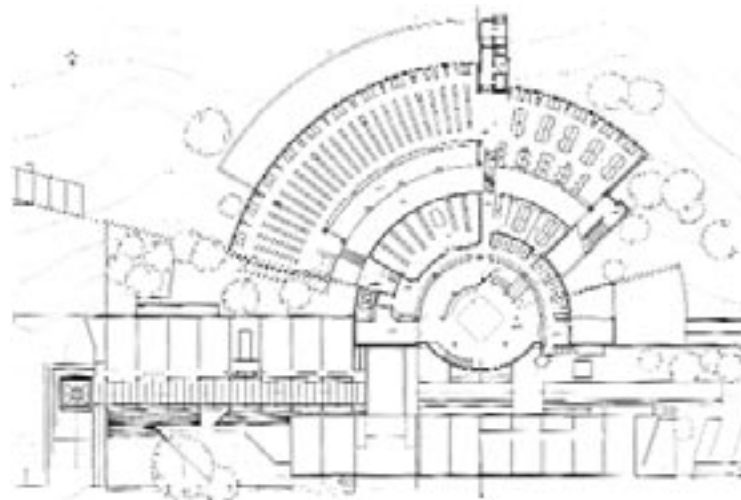
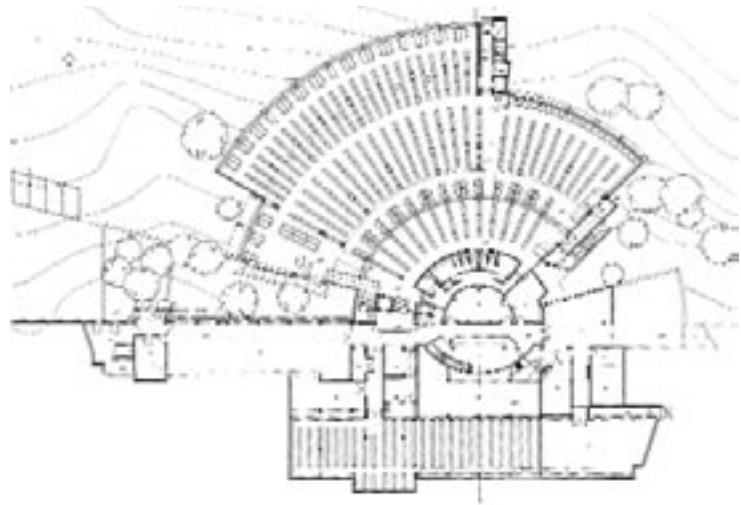
διαδικασία σταδιακής προσέγγισης και εξοικείωσης με το κτίριο.

Το δρόμο περιβάλλει μια στενή λωρίδα νερού, συμβολικού στοιχείου «κάθαρσης» κατά τη μετάβαση στο χώρο της γνώσης.

Η περικλειστή αυλή λειτουργεί ως διάμεσος χώρος μεταξύ του ευρύτερου αδιαμόρφωτου, για ακαθόριστο χρόνο, περιβάλλοντος και του κτιρίου και χρησιμεύει ως υπαίθριο καθιστικό σε άμεση σχέση με το κυλικείο

Η διαδικασία πραγματοποίησης αυτού του έργου ήταν η συνήθης που ακολουθείται τα τελευταία χρόνια στον τόπο μας, για την παραγωγή των δημόσιων κτιρίων κυρίως: διαγωνισμός μελέτη-κατασκευή. Στη συγκεκριμένη περίπτωση χωρίς προμελέτη και με συνοπτικό κτιριολογικό πρόγραμμα.

Έγινε προσπάθεια –που βρήκε ανταπόκριση και από τους εργολήπτες κατασκευαστές– μέσα από τις σχεδιαστικές προτάσεις να ξεπεραστούν οι αδυναμίες αυτού του συστήματος, ώστε να μην προκύψει ένα ουδέτερο, απρόσωπο, χωρίς σχεδιαστικές και κατασκευαστικές ποιότητες και ιδιαιτερότητες κτίριο. Κυρίως δόθηκε έμφαση στο σχεδιασμό των λεπτομερειών των οικοδομικών στοιχείων, που προσδίδουν στο κτίριο τον ιδιαίτερο χαρακτήρα που ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο και τη σημασία του.

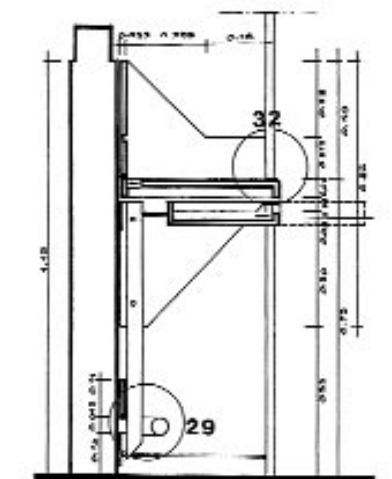
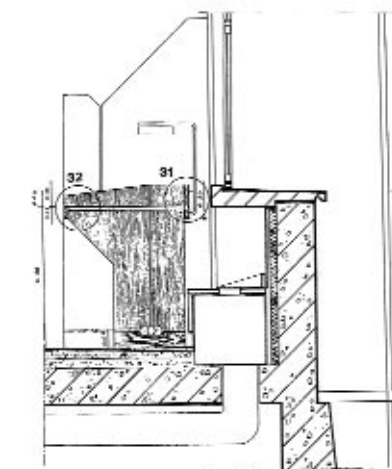
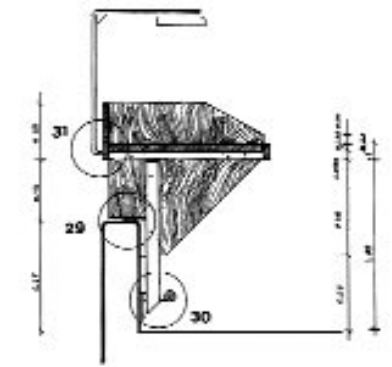
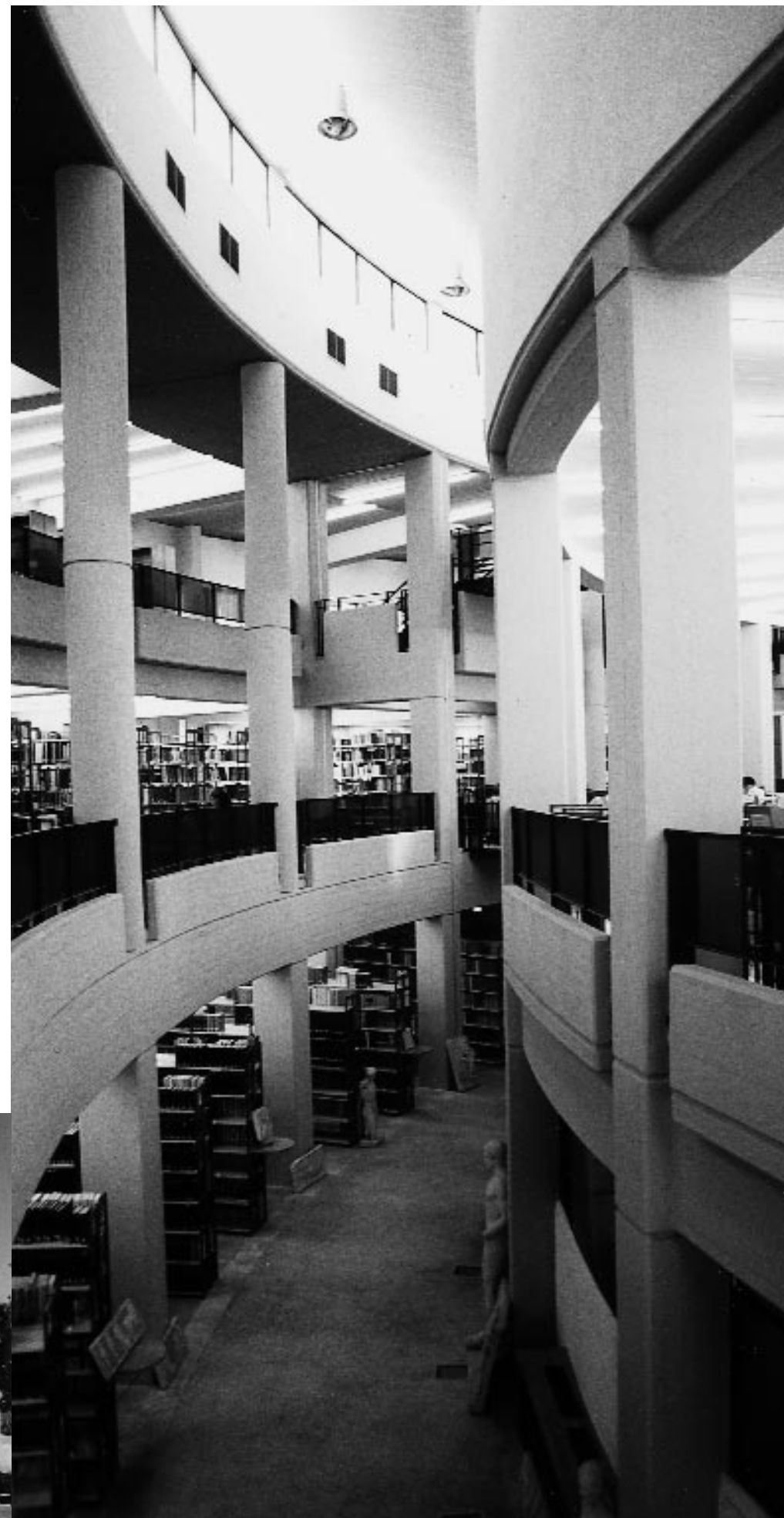
Οι προτάσεις, εκτός από τις γενικές και ειδικές οικοδομικές λεπτομέρειες, περιελάμβαναν σημαντικό αριθμό στοιχείων εξοπλισμού, που αποτελούσαν συνέχεια των οικοδομικών μελών, ήταν απόλυτα προσαρμοσμένα σε αυτά και προσέδιδαν στο κτίριο το χαρακτήρα ενός ολοκληρωμένου αρχιτεκτονικού έργου. Αφορούσαν κυρίως σε μια σειρά αναγνωστηρίων, άλλα προσαρμοσμένα στις εξωτερικές καμπύλες-παρειές του κτιρίου και άλλα που λειτουργούσαν ταυτόχρονα ως στηθαία γύρω από την εσωτερική φωτεινή «χαράδρα». Πρέπει να σημειώσουμε πως υπήρξε ολοκληρωμένη πρόταση που ανταποκρινόταν στις παραπάνω απαιτήσεις σε επίπεδο μελέτης εφαρμογής, που συντάχθηκε μετά από παραγγελία της τεχνικής υπηρεσίας του Πανεπιστημίου, πρόταση όμως που δεν υλοποιήθηκε ποτέ.

Οι διαχειριστές –Διεύθυνση βιβλιοθήκης, επιτροπή διδασκόντων– της τελικής φάσης της ολοκλήρωσης του κτιρίου, δεν μπόρεσαν ή δεν θέλησαν να κατανοήσουν τις ειδικές απαιτήσεις αυτού του κτιρίου και προτίμησαν την προμήθεια κοινών επίπλων που αγωνιούν να «βουλευτούν» σε θέσεις όπου άλλα αρμόζουν και άλλα προβλέπονταν από τους μελετητές.

Η μη ολοκλήρωση του κτιρίου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα, τόσο στο εσωτερικό του κτιρίου όσο και στο άμεσο περιβάλλον του, αποτελεί μια εμφανή αναπηρία, που αν και εκ των υστέρων αναγνωρίζεται, είναι πλέον πολύ δύσκολο να θεραπευθεί.

Αυτός ο τρόπος αντιμετώπισης των δημόσιων κτιρίων από τους φορείς, αποτελεί ασφαλώς μια συνήθη πρακτική που οφείλεται κυρίως στην έλλειψη αρχιτεκτονικής κουλτούρας –χαρακτηριστικό τού τόπου μας– και είναι ανεξάρτητη από μορφωτικό επίπεδο.

Αυτό που ενδιαφέρει και πρέπει να τονιστεί μέσα από αυτό το έντυπο, είναι η έλλειψη της αντίληψης πως τα κτίρια αποτελούν δημιουργικά έργα και ανήκουν ως πνευματικές ιδιοκτησίες στους Αρχιτέκτονες που τα σχεδιάζουν. Πρέπει να αποτελέσει κοινή συνείδηση πως οι Αρχιτέκτονες δεν μπορεί να αποξενώνονται από αυτά κατά το στάδιο υλοποίησής τους και η εξέλιξή τους δεν μπορεί να πραγματοποιείται ερήμην τους.

πάνω: Κάτοψη α' και γ' στάθμης
κάτω: Νότια όψη από τον κεντρικό δρόμο του Πανεπιστημίου

δίπλα αριστερά: Βιβλιοστάσια-Αναγνωστήρια
δίπλα πάνω δεξιά: Αναγνωστήριο στο εσωτερικό στηθαίο, τομή α-α
δίπλα μέσα δεξιά: Αναγνωστήριο στην εξωτερική περίμετρο του κτιρίου, τομή β-β
δίπλα κάτω δεξιά: Θέση ηλεκτρονικής ανάγνωσης - καταλόγου, τομή β-β

Βιβλιοθήκη

Οικονομικού Τμήματος Πανεπιστημίου Αθηνών

του Αντώνη Κ. Στασινόπουλου, αρχιτέκτονα -πολεοδόμου DESA, M.Sc. LSE

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙΠΛΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ:

ΑΝΤΩΝΗΣ Κ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ-ΠΟΛΕΟΔΟΜΟΣ
ΝΙΚΟΣ ΣΙΔΕΡΗΣ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ

ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ:

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΣΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧ.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: **ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ**, ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧ.

Ο χώρος που στεγάζει τη νέα Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, βρίσκεται στο δεύτερο όροφο του κτιρίου του Νέου Χημείου του Πανεπιστημίου, επί των οδών Χαριλάου Τρικούπη, Ναυαρίνου και Μαυρομιχάλη, έχει εμβαδόν 835 τ.μ. και καταλαμβάνει το χώρο των παλαιών εργαστηρίων-παρασκευαστηρίων του Νέου Χημείου.

Ο υπάρχων χώρος ανακατασκευάστηκε εξαρχής διατηρώντας μόνο τον φέροντα οργανισμό, την περιμετρική τοιχοποιία και ορισμένους από τους διαχωριστικούς τοίχους των εργαστηρίων.

Στόχος της μελέτης ήταν η δημιουργία της νέας Βιβλιοθήκης μέσα σε ένα περιβάλλον – πόλο έλξης για τους φοιτητές, ερευνητές και εργαζόμενους. Η χρήση υλικών πολύ καλής ποιότητας και ο συνολικός σχεδιασμός της πρότασης, είχαν σαν στόχο τη δημιουργία λειτουργικών ενότητων και διατάξεων, που να προδιαθέτουν και να εξυπηρετούν, μελέτη και, παραμονή για μεγάλα χρονικά διαστήματα.

Η αίθουσα της οδού Ναυαρίνου, στην προγενέστερη μορφή της, είχε εξαιρετικά μεγάλο μήκος και αντίστοιχο εσωτερικό διάδρομο που αν παρέμεναν ως είχαν, θα οδηγούσαν σε λύσεις με μεγάλες απώλειες χώρου και σε απρόσωπες, «ιδρυματικές» διατάξεις, χωρίς τη δυνατότητα δημιουργίας λειτουργικών λύσεων και ελκυστικής για τον επισκέπτη ατμόσφαιρας.

Έτσι, στη θέση του παλαιού διαδρόμου τοποθετήθηκαν χρήσεις που διαφορετικά θα καταλάμβαναν κεντρικά σημεία της αίθουσας, όπως το γραφείο υποδοχής-δανεισμού βιβλίων, το γραφείο ταξινόμησης βιβλίων, οι δύο χώροι-εσοχές

κάτω: Αίθουσα αναγνωστηρίου (πτέρυγα οδού Χ. Τρικούπη)
δίπλα: Καθιστικό κεντρικής εισόδου Βιβλιοθήκης

με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές με ελεύθερη πρόσβαση από τους φοιτητές για την αναδρομή σε πληροφοριακό υλικό κ.ά.

Τα δύο άκρα της μεγάλης αυτής αίθουσας «απομονώθηκαν» με ξύλινα χωρίσματα-υαλοστάσια, που ορίζουν το χώρο, αλλά επιτρέπουν την οπτική επικοινωνία και τον έλεγχο, έτσι ώστε να αποδίδονται σε συγκεκριμένες χρήσεις, που απαιτούν μεγαλύτερη συγκέντρωση και απομόνωση, όπως:

α) Αίθουσα Η/Υ και CD-ROM με μέριμνα για ειδικά φωτιστικά σώματα για αποφυγή αντανάκλασης στις οθόνες των Η/Υ και

β) Αίθουσα σεμιναρίων που μπορεί να στεγάσει και ειδικές συλλογές βιβλίων της βιβλιοθήκης με ελεγχόμενη πρόσβαση και χρήση από το κοινό.

Με τη διάταξη αυτή μειώθηκε η δυσμενής εντύπωση που προκαλούσε αρχικά ο χώρος, λόγω του εξαιρετικά μεγάλου μήκους του. Στο κέντρο εξάλλου της αίθουσας και απέναντι από την κεντρική είσοδο, η οποία έχει τώρα σημαντικά μεγαλύτερο πλάτος και ύψος, δημιουργήθηκε ένα μικρό καθιστικό για τους φοιτητές και επισκέπτες της βιβλιοθήκης.

Εκτός από την κεντρική αίθουσα (της οδού Ναυαρίνου) υπάρχουν και δύο αίθουσες πτερυγων-αναγνωστήρια. Οι δύο αυτές αίθουσες διαφοροποιούνται μερικώς ως προς τη χρήση τους. Αυτή της οδού Χ. Τρικούπη έχει εγκάρσιο χωρίσμα-υαλοστάσιο στο άκρο της (1/3 της αίθουσας), ορίζοντας έτσι μικρότερη αίθουσα, που φιλοξενεί ατομικά τραπέζια αναγνωστηρίου τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούνται –μαζί με τα αντίστοιχα ερμάρια τους– για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα από φοιτητές, ερευνητές ή

ΕΔΠ, ύστερα από συνεννόηση με το προσωπικό της Βιβλιοθήκης. Η δεύτερη αίθουσα, της οδού Μαυρομιχάλη, φιλοξενεί και τις συλλογές περιοδικών, καθώς και φωτοτυπικά μηχανήματα για την εξυπηρέτηση των φοιτητών. Και οι δύο αίθουσες έχουν τραπέζια αναγνωστηρίου με πρόσθετο επιτραπέζιο φωτισμό ελεγχόμενο από τους χρήστες.

Συνολικά στις αίθουσες παρέχονται 170 θέσεις εργασίας και δυνατότητα τοποθέτησης 22.000 τόμων.

Προκειμένου να ηχομονωθούν οι αίθουσες της Βιβλιοθήκης, έτσι ώστε να είναι δυνατή η μελέτη στους χώρους της, χωρίς ενόχληση από τους θορύβους των πολυσύχναστων δρόμων που την περιβάλλουν, διατηρήθηκαν τα υφιστάμενα σιδηρά υαλοστάσια που ανοίγουν προς τα έξω, ενώ τοποθετήθηκαν πρόσθετα δρύινα υαλοστάσια με αμμοβολισμένα κρύσταλλα. Η λύση αυτή, αντί της αντικατάστασης των παλαιών σιδηρών υαλοστασίων και τοποθέτησης νέων, επιλέχθηκε: α) για να μην αλλοιωθεί η εξωτερική όψη του κτιρίου και β) για βελτίωση της ηχομόνωσης.

Η ανάγκη δημιουργίας περιβάλλοντος με ικανοποιητική ηχομόνωση, οδήγησε στην πρόταση εγκατάστασης πλήρους συστήματος κλιματισμού για όλο το χώρο της βιβλιοθήκης. Η εγκατάσταση αυτή (ψύξη-θέρμανση) επέτρεψε την κατάργηση και αφαίρεση των παλαιών σωμάτων καλοριφέρ από τις αίθουσες, ελευθερώνοντας έτσι πολλές θέσεις στην περίμετρό τους για την τοποθέτηση βιβλιοστασίων διαφορετικών μεγεθών και βελτιώνοντας έτσι σαφώς τη γενική εικόνα του χώρου.

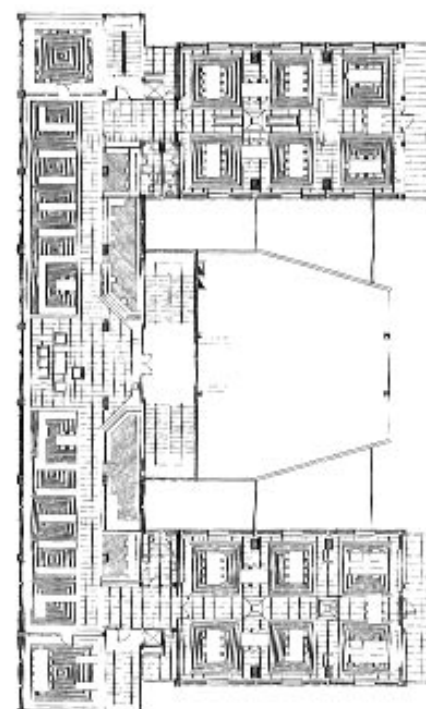
Τα δάπεδα καλύπτονται με μάρμαρο και δρυ σε όλους τους χώρους της βιβλιοθήκης, με το

μέση αριστερά: Αίθουσα φοιτητών, ερευνητών και ΕΔΠ με ατομικές θέσεις εργασίας
 κάτω αριστερά: Αίθουσα αναγνωστήριου με τις συλλογές των περιοδικών (πτέρυγα οδού Μαυρομυχάλη)
 κάτω δεξιά: Ο κεντρικός διάδρομος των βιβλιοστασιών (αίθουσα οδού Ναυαρίνου)

δίπλα πάνω: Βιβλιοστάσια κεντρικής αίθουσας
 δίπλα κάτω αριστερά: Κάτοψη
 δίπλα κάτω δεξιά: Γραφείο ταξινόμησης βιβλίων

μάρμαρο να κυριαρχεί στους χώρους της εισόδου και στους άξονες μεγάλης κυκλοφορίας. Ο φωτισμός μελετήθηκε έτσι ώστε να καλύπτει πλήρως τις απαιτήσεις για τους χώρους των αναγνωστηρίων, των βιβλιοστασιών και κυκλοφορίας. Παράλληλα, οι συγκεκριμένες διατάξεις, ομαδοποιήσεις και εντάσεις, μελετήθηκαν με γνώμονα τη δημιουργία ευχάριστης και κατά το δυνατόν μεταβαλλόμενης ατμόσφαιρας, που μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση διαφορετικών φωτιστικών ομάδων, όπως: φωτιστικά σημεία στις ψευδοροφές διαφορετικών ειδών, μεγεθών και διατάξεων, ανάλογα με το χώρο και τη χρήση του, απλικές που τοποθετούνται σε όλες τις αίθουσες κυρίως επί των υποστηλωμάτων και τοπικός επιτραπέζιος φωτισμός πάνω στα τραπέζια των αναγνωστηρίων και του προσωπικού (Banker's lamp) και στο χώρο του

καθιστικού στην κεντρική είσοδο, όπου τοποθετήθηκαν και φωτιστικά δαπέδου. Κατά την εκπόνηση της μελέτης εξοπλισμού και επίπλων σχεδιάστηκαν τα παρακάτω αντικείμενα, έτσι ώστε να διέπονται από την ίδια σχεδιαστική αντίληψη με αυτήν της αρχιτεκτονικής μελέτης του χώρου, με μεγαλύτερη έμφαση σε ορισμένα στοιχεία λεπτομέρειας. Έτσι σχεδιάστηκαν και κατασκευάστηκαν: Βιβλιοστάσια (20 παραλλαγές), τραπέζια (8 παραλλαγές), γραφεία (3 παραλλαγές), έπιπλο φωτοτυπικών μηχανημάτων και εκθετήριο περιοδικών, έπιπλα χώρων γραφείου δανεισμού και γραφείου ταξινόμησης, τροχήλατα τραπέζια, συρτάρια και ερμάρια, προθήκες περιοδικών, έπιπλο γραφείων 4θέσεων εργασίας, φωτιστικά δάπεδου, παγκάκια, σκάλες.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Προκήρυξη Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού στα πλαίσια του 2ου ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝ ΤΩΝ ΔΥΟ ΘΑΛΑΣΣΩΝ - ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΥΡΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Θεσσαλονίκη, 22-27 Σεπτεμβρίου 2000

1. Αναθέτουσα αρχή

Το κέντρο UNESCO για τις Γυναίκες και την Ειρήνη στα Βαλκάνια, με την υποστήριξη της UNESCO, του Συνδέσμου Εταιρειών Διαβαλκανικής Συνεργασίας Γυναικών και του Δήμου Θεσσαλονίκης.

2. Τίτλος μελέτης

«Σχεδιασμός περιβάλλοντος δημιουργικής απασχόλησης και αναψυχής για παιδιά».

3. Τόπος παροχής

Άνω Πόλη, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα.

4. Αντικείμενο της μελέτης

Διαμόρφωση του υπαίθριου χώρου της πλατείας Τερψιθέας στην Άνω Πόλη της Θεσσαλονίκης σε εξειδικευμένο παιδότοπο, προσανατολισμένο στην ανάπτυξη δημιουργικών δραστηριοτήτων.

5. Επαγγελματική τάξη

α) Γυναίκες αρχιτέκτονες,
β) Γυναίκες αρχιτέκτονες τοπίου,
γ) συμπράξεις των ανωτέρω ειδικοτήτων, οι οποίες να προέρχονται από τις χώρες που βρέχονται από τη Μεσόγειο και τη Μαύρη Θάλασσα.

6. Περιεχόμενα μελέτης

Η πρόταση-μελέτη θα πρέπει να συνοδεύεται από:
– τοπογραφικό διάγραμμα,
– κάτοψη του χώρου με όλες τις επιμέρους δραστηριότητες,
– σχέδια λεπτομερειών των επιμέρους κατασκευών,
– προοπτικά σχέδια, έγχρωμα σκίτσα ή μακέτα,
– τεχνική έκθεση με αναλυτική περιγραφή των δυνατοτήτων ανάπτυξης δημιουργικών δραστηριοτήτων-απασχολήσεων (αυθόρμητων ή οργανωμένων από συντονιστή) στο χώρο της μελέτης.

7. Υποβολή εκδήλωσης ενδιαφέροντος

α) Διεύθυνση στην οποία θα πρέπει να διαβιβασθούν οι προτάσεις (μελέτες).
β) Ως ημερομηνία λήξης προθεσμίας υποβολής των προτάσεων ορίζεται η 01/09/2000.

8. Αξιολόγηση προτάσεων-μελετών θα γίνει κατά τη διάρκεια του Φεστιβάλ το Σεπτέμβριο του 2000 στη Θεσσαλονίκη, από την κριτική επιτροπή του διαγωνισμού.

Η κριτική επιτροπή θα ορισθεί στις 22 Σεπτεμβρίου 2000 και θα αποτελείται από 6-9 μέλη:

α) τέσσερα μέλη (αρχιτέκτονες) που

θα υποδειχθούν από την οργανωτική επιτροπή του Φεστιβάλ,
β) ένα μέλος (αρχιτέκτονας) από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Θεσσαλονίκης και

γ) ένα έως τέσσερα μέλη από γυναίκες αρχιτέκτονες των χωρών που συμμετέχουν στο διαγωνισμό.
Κανένα από τα μέλη της κριτικής επιτροπής δε μπορεί να συμμετέχει στο διαγωνισμό.

9. Πληροφοριακά στοιχεία

Στην αξιολόγηση των προτάσεων θα ληφθούν υπόψη:
– η αισθητική αρτιότητα και η σωστή και λειτουργική διαμόρφωση του χώρου, με ιδιαίτερη έμφαση στις ανάγκες των παιδιών,
– η κατάλληλη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου για την ασφαλή πρόσβαση των παιδιών στον παιδότοπο,
– η κατάλληλη προσαρμογή του παιδότοπου στην ευρύτερη περιοχή, με ταυτόχρονη ανάδειξη του φυσικού τοπίου και των πολιτισμικών στοιχείων που τη χαρακτηρίζουν,
– ο σχεδιασμός δημιουργικών δραστηριοτήτων-απασχολήσεων για τα παιδιά.

10. Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία

α) Η συμβολή παιδαγωγού, ψυχολόγου ή άλλου ειδικού της παιδικής ηλικίας στην εκπόνηση της μελέτης, είναι στοιχείο το οποίο θα εκτιμηθεί θετικά κατά την αξιολόγηση των προτάσεων-μελετών.
β) Οι επαγγελματικές ιδιότητες που αναφέρθηκαν στις παραγράφους 5 και 10, μπορούν να συμπίπτουν στο ίδιο φυσικό πρόσωπο.
γ) Τα σχέδια θα πρέπει να παραδοθούν σε διάσταση A3, A2 ή A1 και θα συνοδεύονται από το σχετικό πινακάκι (πλάτος X ύψος: 20X10 εκ.) τοποθετημένο στην κάτω δεξιά γωνία του σχεδίου.

11. Βραβείο

θα απονεμηθεί βραβείο ύψους 500.000 δρχ. μαζί με μια πλακέτα της UNESCO.
θα απονεμηθούν, επίσης δύο έπαινοι διάκρισης.

12. Ημερομηνία παραλαβής της προκήρυξης

Οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να παραλαμβάνουν την προκήρυξη –κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης– από την οργανωτική επιτροπή. Ως ημερομηνία έναρξης παραλαβής της προκήρυξης ορίζεται η 10/3/2000.

Κέντρο UNESCO για τις Γυναίκες και την Ειρήνη στις Βαλκανικές χώρες, Πλούτωνος 30, 54655 Θεσσαλονίκη

7η Διεθνής Έκθεση Biennale Αρχιτεκτονικής Βενετίας 2000
18 Ιουνίου – 29 Οκτωβρίου 2000

Με αφετηρία το νέο αιώνα, στόχος της έκθεσης αυτής είναι να δείξει το δυναμικό μιας νέας γενιάς ελλήνων αρχιτεκτόνων, το όραμα και το ταλέντο τους. Προκειμένου να καταλήξω σε μια επιλογική έργων που θα αντικατόπτριζαν ακριβώς αυτό, ήταν απαραίτητη η υιοθέτηση μιας σειράς κριτηρίων που θα λειτουργούσαν ως φίλτρο, κρατώντας την οπτική γωνία των στόχων μου –με τις αναπόφευκτες παραλείψεις που συνεπάγεται ένα τέτοιο εγχείρημα– και παράλληλα ατενίζοντας το μέλλον στην Ελλάδα με μια νέα αισιοδοξία. Ταυτόχρονα, επιδιώκω να πυροδοτήσω μια αίσθηση εθνικής αυτοκριτικής, αποκαλύπτοντας τις δυσκολίες που συναντά η υλοποίηση της καλής αρχιτεκτονικής στα σημερινά πλαίσια. Επομένως, μια κεντρική απόφαση ήταν να μην συμπεριληφθεί στην παρουσίαση αυτή η εδραιωμένη γενιά ενεργών αρχιτεκτόνων, δηλαδή εκείνοι που έχουν ήδη δείξει την κριτική τους στάση απέναντι στο ελληνικό περιβάλλον, είτε αλλάζοντάς το, είτε προσαρμοζόμενοι σε αυτό. Μια γενιά που έχει ούτως η άλλως μονοπωλήσει το ελληνικό περιπτερο σε προηγούμενες διοργανώσεις.

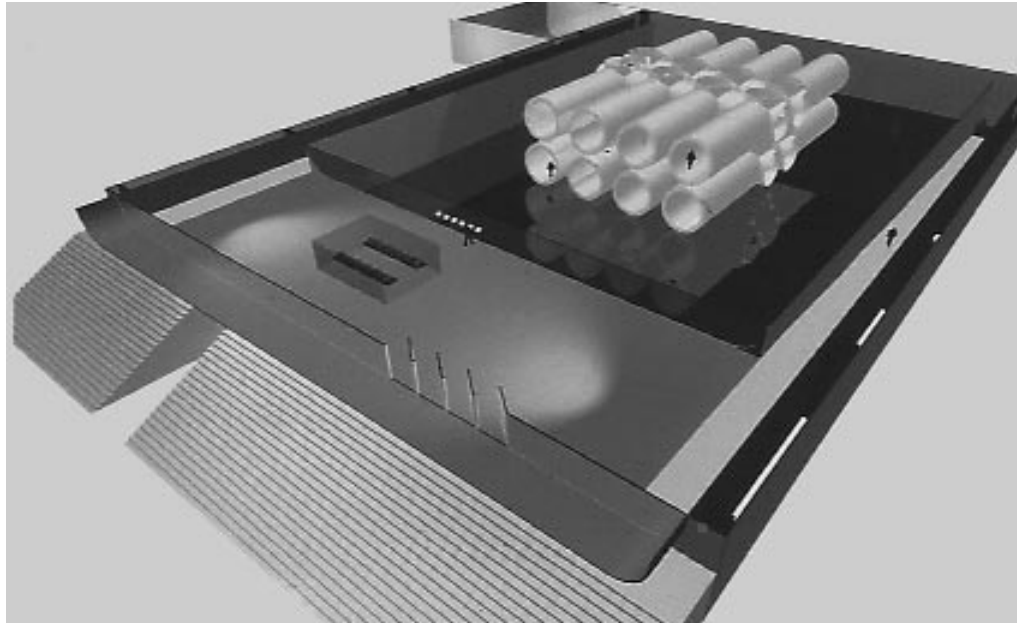

Από θεματική άποψη η έκθεση χωρίζεται σε τρεις ομάδες: στους αρχιτέκτονες (κυρίως μετά τα 40 τους χρόνια) που αρχίζουν να χτίζουν στους νεότερους, που ασχολούνται ως επί το πλείστον με μη πραγματοποιούμενα σχέδια· και σε εκείνους που εργάζονται εκτός Ελλάδας, στο διεθνή χώρο. Παρόλα αυτά, λίγοι μπορούν να ενταχθούν αποκλειστικά σε μια κατηγορία, ενώ μερικοί καλύπτουν και τις τρεις: σημείο όχι μόνο των καιρών αλλά και του οικολογικού ελληνικού δυναμικού.

Από την άλλη πλευρά, το έργο που πα-

ρουσιάζεται σχηματίζει μια διαφορετική εικόνα. Παρά το γεγονός ότι η Αθήνα είναι η αρχαιότερη από τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, η Ελλάδα είναι σχεδόν αποκλειστικά μια μοντέρνα χώρα που υιοθέτησε πλήρως και αυτούσιο τον Μοντερνισμό: Αν όχι ως ιδεολογία, τον οικειοποιήθηκε ως κοινή λογική και ανέπτυξε μέσα από αυτόν ένα τοπικό ιδίωμα που οδήγησε σε συγκεκριμένους τύπους κτιρίων με κυρίαρχο αυτόν της πολυκατοικίας. Οι τύποι αυτοί έγιναν οι δομικές μονάδες των σύγχρονων ελληνικών πόλεων και όλοι μαζί διαμορφώνουν μια κατάσταση ταυτόχρονα γενική και διακριτή, άμεσα αναγνωρίσιμη ως ελληνική. Το παράδοξο αυτό «ιδίωμα» είναι παντού υποτιμημένο –πολύ περισσότερο στην Ελλάδα, όπου η έκρηξη της ευμάρειας μετά τη δεκαετία του 1970, οδήγησε σε ένα πολιτικό πλαίσιο στο οποίο η αρχιτεκτονική στα σημερινά πλαίσια. Επομένως, μια κεντρική απόφαση ήταν να μην συμπεριληφθεί στην παρουσίαση αυτή η εδραιωμένη γενιά ενεργών αρχιτεκτόνων, δηλαδή εκείνοι που έχουν ήδη δείξει την κριτική τους στάση απέναντι στο ελληνικό περιβάλλον, είτε αλλάζοντάς το, είτε προσαρμοζόμενοι σε αυτό. Μια γενιά που έχει ούτως η άλλως μονοπωλήσει το ελληνικό περιπτερο σε προηγούμενες διοργανώσεις.

Από τις τρεις ομάδες η πρώτη είναι μια γενιά αρχιτεκτόνων 40-45 ετών, που δεν έχουν ακόμη καθιερωθεί και μόλις αρχίζουν να υλοποιούν δικά τους κτίρια. Πολλοί από αυτή την ομάδα μετεκπαιδεύτηκαν στο εξωτερικό· τα πρώτα τους κτίρια έρχονται μετά από μια 15ετία ενθουσιώδους δημόσιας δραστηριότητας για την προώθηση του

φιλοδοξίες χάριν μιας ευκαιριακής αντιμετώπισης που κινείται μέσα από ένα καλειδοσκόπιο βραχυπρόθεσμων ιδιωτικών συμφερόντων. Με απουσία την πρωτοβουλία ή έστω το ενδιαφέρον της Πολιτείας για τις αναζητήσεις της αρχιτεκτονικής κοινότητας, τα αντίθετα μέλη της έρχονται αντιμέτωπα με έναν ιδιωτικό τομέα συχνά παραλληλοφορημένο και συνήθως προκατειλημμένο, που όμως δείχνει ένα έστω και επιφανειακό ενδιαφέρον για τις ιδέες τους: ένα περιβάλλον όπου είναι πολύ εύκολο να περιορίσει κανείς τις φιλοδοξίες του, να συμβιβάσει τις προθέσεις του, ακόμη και να προδώσει τις αξίες του.

Η δεύτερη ομάδα είναι κατά μια γενιά νεότερη, γεμάτη σχέδια και φιλοδοξίες, ανόθευτες ακόμη από την επαφή με την πράξη: μια ομάδα της οποίας η συλλογική ορμή εμπνέει και ανανεώνει και μπορεί να αποδειχθεί καταλυτική.

Τέλος, υπάρχουν αρχιτέκτονες και από τις δύο αυτές ομάδες, που έχουν δοκιμάσει τη δουλειά τους εκτός Ελλάδας. Οι αρχιτέκτονες αυτοί διατηρούν επαφή με τους συναδέλφους τους στο εσωτερικό, σε μια προσπάθεια να προκαλέσουν διάλογο μέσα σε ένα κατά τα άλλα εχθρικό κενό. Είναι μια ομάδα που πειραματίζεται ελεύθερα σε ένα απελευθερωμένο περιβάλλον στο εξωτερικό, με το σκεπτικό ότι το ίδιο είναι εφικτό και στο εσωτερικό. Ως επιμελητής, αξιοποιώ την ευκαιρία αυτή για να προβάλω τη δική μου οπτική γωνία σε αυτό το τοπίο των έντονων αντιθέσεων και των μετεξελικτικών δυνατοτήτων, εν μέρει για να προκαλέσω την καθιερωμένη μας τάση να κάνουμε προβολή της ιστορίας μας, δηλαδή να βαδίζουμε προς το μέλλον κοιτάζοντας πίσω. Μέσα από αυτή την έκθεση και από την οπτική γωνία του παρόντος, επιδιώκω να ανοίξω ένα παράθυρο προς τις δυνατότητες του μέλλοντος, έχοντας εντοπίσει την ύπαρξη ενός ελληνικού δυναμικού με παγκόσμια εμβέλεια, που θα ευδοκμήσει αν έχει την κατάλληλη φροντίδα.

Ηλίας Ζέγγελης, αρχιτέκτων
Επίτροπος της Ελληνικής Συμμετοχής

πάνω: Future Homes "Avision exhibition in Bo01, Malmö" Malmö, Σουηδία, 2001
μέση: Μουσείο Ακρόπολης, 1990. Έπαινος Α' φάσης στο Διεθνές Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό, αρχ. Παντελής Νικολακόπουλος
κάτω: Πνευματικό Κέντρο, Ζεφύρι, Αθήνα, 1996. Συμμετοχή σε αρχιτεκτονικό διαγωνισμό, αρχ. Γιάννης Αίσιωπος και Χριστίνα Λουκοπούλου

Έκθεση σύγχρονης μνημειακής γλυπτικής του Συλλόγου Γλυπτών Ελλάδας

Από 26/10/99 έως 31/12/99 στην ισόγεια αίθουσα του Ωδείου Αθηνών επί των οδών Ρηγίλλης και Βασ. Γεωργίου, ο Σύλλογος Γλυπτών Ελλάδας οργάνωσε Έκθεση με θέμα «Σύγχρονη ελληνική μνημειακή γλυπτική», στην οποία παρουσιάσαν 28 γλύπτες έργα τους που προτάθηκαν, διακρίθηκαν ή βραβεύτηκαν σε δημόσιους διαγωνισμούς κατά τις τελευταίες δεκαετίες, πολλά από τα οποία είναι ήδη δημόσια σήματα.

Μια έκθεση με έργα που εκφράζουν όλες τις τάσεις, από την πλέον ρεαλιστική απεικόνιση έως την απόλυτα αφηρημένη. Ένα φαινόμενο δηλαδή όχι ξένο προς ένα σύλλογο που πάντα υπήρξε φίλος της πολυφωνίας και συνήγορος της ελεύθερης έκφρασης, αντίθετος προς κάθε είδους χειραγώγηση, μονόπλευρες ρευματοποιήσεις - κατευθύνσεις - πλώσεις.

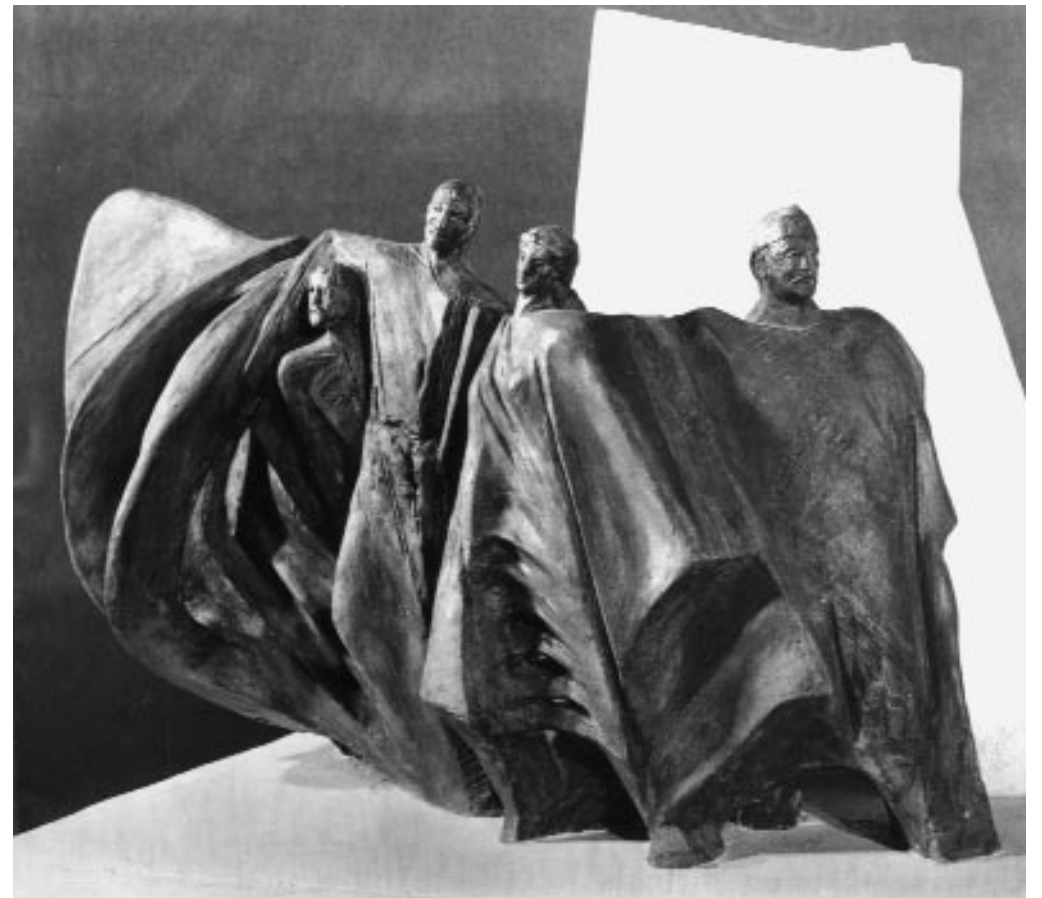
Μια έκθεση όμως, που όπως όλες, οδηγεί τελικά και αυτή σε διαπιστώσεις συμπερασματικές για το πού βρισκόμαστε σήμερα. Το «Σημείο - Σήμερα» όμως, είναι άμεσα και μοιραία σχετιζόμενο με την αφετηρία αλλά και τη διαδρομή των Ελληνικών Γλυπτικών Πραγμάτων.

Αποδεχόμενοι λοιπόν συμβατικά, σαν αφετηρία την περίοδο της Παλιγγενεσίας, τότε μπορούμε να θεωρήσουμε ότι η μνημειακή Γλυπτική στην Ελλάδα, αμέσως μετά τη μεγάλη επανάσταση του '21, έδωσε μια σειρά έργων που προμήνυαν στη συνέχεια λαμπρή εξελικτική πορεία, παρ' όλη τη μακράιωνα αναστολή των χρόνων της Δουλείας.

Η ποσότητα και ποιότητα αυτών των έργων είναι καθ' όλα σεβαστές αν θεωρήσουμε πρωτίστως, τις σκληρές οικονομικές-πολιτιστικές συνθήκες που επικρατούσαν τότε.

Πλούσιοι πολίτες ανέθεταν στη Γλυπτική (την οποία θεωρούσαν και τιμούσαν ως κατ' εξοχήν πάτρια τέχνη) τη διατήρηση της μνήμης προσφιλών τους προσώπων, αλλά και το Κράτος δια μέσου της ίδιας αυτής Τέχνης διατηρούσε κοινωνικά παρούσες, μορφές επιφανών Ελλήνων και Φιλελλήνων, καθώς και αξίες ηρωικών ανεπανάληπτων γεγονότων.

Δυστυχώς όμως, η Νεοελληνική Μνημειακή Γλυπτική δεν συνέχισε στον επιδοφόρο δρόμο που είχε αρχίσει να βαδίζει. Η μετέπειτα πορεία της μπορεί να θεωρηθεί ως άτυχη, παρ' όλη την πληθώρα λαμπρών αναξιοποίητων καλλιτεχνών και αμέτρητων Ελληνικών Ιστορικών Γεγονότων, παγκόσμια αξιόμνημνευτων. Αυτό συνέβη πρωτίστως λόγω ελάττωσής του ενδιαφέροντος, τόσο εκ μέρους των ιδιωτών εντολέων, όσο και

του οργανωμένου κράτους. Τι είναι όμως αυτό τελικά που καταργεί τη μνήμη και ως εκ τούτου δεν έχει ανάγκη πλέον μνημείων; Γιατί δεν διδάσκονται οι καλές τέχνες και η ιστορία τους στη στοιχειώδη και Μέση εκπαίδευση; Η υποτίμηση των αξιών του παρελθόντος και η φροῦδα λατρεία του απομονωμένου χρονικά μέλλοντος στο οποίο όλες οι αξίες μέλλουν ακόμα να δηλω-

θούν, είναι συνθήκες που δεν έχουν ανάγκη από μνημειακά έργα, που να μνημονεύουν το από πού και με ποιούς μόχθους εμείς προήλθαμε, το με ποιές γενναίες πράξεις δικαιωθήκαμε. Τι σφράγισε ερμητικά τη δεξαμενή του αποθέματος της μνήμης που τείνει να εκραγεί ζητώντας εκτόνωση; Οι γλύπτες απογοητευμένοι από τη χλιαρή συμπαράσταση της Πολιτείας, προσπαθούν να βιώσουν τον ανολοκλήρωτο

πάνω: Μέλιος Χρήστος. Εκτελεσθέντες στο Σκοπευτήριο Καισαριανής
μέση: Μέγκουλας Γεώργιος. Εθνική αντίσταση

72 δημιουργικοί τους έρωτα, περιοριζόμενοι στο να ονειρεύονται τα μνημειακά τους έργα μέσα στο Δημόσιο χώρο και το πόσο αποτελεσματικά αυτά θα λειτουργούσαν σαν μέσο ανάτασης για το σήμερα, αλλά και σαν γνώμονας για το αύριο, περνώντας μέσα από τη μνήμη - δίδαγμα του χθές.
 Η Ευρώπη είναι διάσπαρτη από «μνημεία - μνήμες» όλων των περιόδων της Ιστορίας της. Θλιβερό από την άλλη μεριά παράδειγμα, η περίπτωση της Γενέτειρας της Θείας αυτής Τέχνης, στη γη της οποίας δεν υπάρχει σαφής γλυπτική μνήμη σαν επίσημη θέση. Μέλλον ακόμα να στηθούν τα αφιερώματα προς τιμή των Αρχαίων τυραννοκτόνων, της καθολικής λαϊκής απόρριψης της πρόσφατης τυραννίας, του έπους των Βυζαντινών ακριτών και του Αλβανικού αντίστοιχου, των τελευταίων υπερασπιστών της Πόλεως, των Νεομαρτύρων της Κύπρου, των Σαλαμινομάχων, των Ελεύθερων πολιορκημένων και των πατριωτών της οδού Μπουμπουλίνας.
 Οι μνήμες «μορφώνουν» δηλαδή δίνουν μορφή στο Νεοέλληνα, με άλλα λόγια καθορίζουν την εικόνα του και αυτή η εικόνα καθίσταται δια μέσου αυτών, πανέμορφη. Είναι αυτό που ενοχλεί;
 Οι πατέρες μας κατά την αρχαιότητα έλεγαν: «Το γεγονός, σιγαθέν, θνήσκει». Πικρή πραγματικότητα, καθορισμένη από την αμάθεια, τον υλισμό των εκπαιδωμένων. Το γεγονός, σιγαθέν, θνή-

στο φως, θα ξεπηδά η κεραυνοβόλα επιτίμησή προς τους ανάξιους απογόνους, που δεν αξιοποιούν το μέγα μάθημα της Ελληνικής Γλυπτικής Τέχνης, αυτό που άλλοτε αγνοούν υποτιμητικά και άλλοτε το προσβάλλουν ευθέως, νοθεύοντας το πλήρωμα των αυθεντικών της ιερέων με μεταμφιεσμένους αλαζόνες, που δηλώνουν όψιμα αρμόδιοι.
 Το βλέμμα κάθε αρχαίας κεφαλής που θα έρχεται στο φως, θα μας δηλώνει σπαρακτικά ότι δεν την έπλασε κάποια πολυεθνική, αλλά μια αποκλειστικά ελληνική πνοή, ότι δεν τη ζωδότησε ένας επαρμένος δροσερός ζωγραφικός χρωστήρας, αλλά η πυρωμένη σπινθηροβόλος σμίλη κάποιου κάθιδρου, ερωτευμένου με το έργο του γλύπτη.
 Όταν το βλέμμα αυτό καταστεί κατανοητό από τους αποδέκτες του, τότε θα έχει έλθει η ημέρα της επαναπόδοσης του οφειλόμενου ρόλου από μέρους της πολιτείας προς τους μαθητές του Λυσίππου, τόσο κατά το μέγεθος της σπουδαιότητας αυτού του ρόλου, όσο και κατά το μέτρο της ειδικότητάς του.
 Τότε και μόνον το «Σημείον - Σήμερα» θα αποτελέσει νέα αφετηριακή θέση μιας επίσης νέας ενδιαφέρουσας και γοητευτικής γλυπτικής διαδρομής.

δίπλα: Γρουσπούλου Βασιλική. Καπνεργάτες
 κάτω: Ξενόλης Βαλεντίνος. Εθνική αντίσταση

Δεστέφανος Ξενοφών
 Πρόεδρος του Συλλόγου
 Γλυπτών Ελλάδας

**ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
 ΤΟΥ ΣΑΔΑΣ - ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ**

**ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΑΔΑΣ-ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ
 20.2.2000**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΦΟΡΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τα αποτελέσματα των εκλογών της 20.2.2000 είναι τα παρακάτω:

		ΨΗΦΟΙ	%	ΕΔΡΕΣ
ΨΗΦΙΣΑΝ:	2521			
ΕΓΚΥΡΑ:	2510			
ΑΝΑΝΕΩΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΑΣΑΕ):	331	13,13	22	
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΚΙΝΗΣΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ:	51	2,02	4	
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ:	3	0,12	-	
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ:	72	2,86	5	
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ:	15	0,60	1	
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ:	1	0,04	-	
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ (ΔΑΚ):	793	31,46	52	
ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΕΛΕΜ):	15	0,60	1	
ΝΕΟ ΚΙΝΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ:	137	5,43	9	
ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ-Σ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ:	49	1,94	3	
ΠΑΝΕΛ. ΑΓΩΝΙΣΤ. ΣΥΝΔΙΚ. ΚΙΝΗΣΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ (ΠΑΣΚ-Α):	756	29,99	50	
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ:	20	0,79	1	
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ:	63	2,5	4	
ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ:	177	7,02	12	
ΣΧΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ:	12	0,48	1	
ΛΕΥΚΑ:	15	0,60		

Τα αποτελέσματα των προηγούμενων εκλογών του Συλλόγου μας της 8.6.1997 ήταν τα παρακάτω:

		ΨΗΦΟΙ	%
Ψήφισαν:	2315		
Έγκυρα:	2306		
ΑΝΑΝΕΩΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΑΣΑΕ):	472	20,47	
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΚΙΝΗΣΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ:	14	0,61	
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ:	6	0,26	
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ:	58	2,52	
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ:	18	0,78	
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ (Δ.Α.Κ.):	605	26,24	
ΝΕΟ ΚΙΝΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ:	16	7,07	
ΠΑΝΕΛ.ΑΓΩΝΙΣΤ. ΣΥΝΔΙΚ. ΚΙΝΗΣΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ (ΠΑΣΚ-Α):	641	27,80	
ΠΟΡΕΙΑ ΣΤΟ ΑΥΡΙΟ:	28	1,21	
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΑΡΧ/ΝΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ:	21	0,91	
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΧ/ΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ:	44	1,91	
ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ:	244	9,71	
ΛΕΥΚΑ:	12	0,39	

Η ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΦΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

**ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΑΔΑΣ-ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ
 20.2.2000**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΦΟΡΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Μετά την καταμέτρηση των σταυρών των ψηφοδελτίων, στην Αντιπροσωπεία του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ εκλέγονται, κατά σειρά επιτυχίας, οι παρακάτω συνάδελφοι:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ (ΕΔΡΕΣ 5)			
1. ΚΑΛΑΪΤΖΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΔΑΚ	
2. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ	ΓΙΩΡΓΟΣ	"	
3. ΜΗΤΣΟΥ	ΙΩΑΝΝΑ	ΠΑΣΚ-Α	
4. ΑΣΗΜΑΚΗΣ	ΓΙΑΝΝΗΣ	"	
5. ΜΑΡΙΝΗ	ΝΤΟΡΑ	"	

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΕΔΡΕΣ 23)			
6. ΣΑΛΙΦΟΓΛΟΥ	ΣΟΥΛΗ	ΑΣΑΕ	
7. ΠΑΠΠΑΣ	ΘΑΝΑΣΗΣ	"	
8. ΚΟΝΤΑΞΑΚΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΗΣ	"	
9. ΝΑΝΟΣ	ΓΙΩΡΓΟΣ	"	
10. ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ	ΖΩΗ	"	
11. ΜΕΔΙΤΣΚΟΥ	ΠΕΤΡΙΝΑ	ΔΑΚ	
12. ΕΥΤΑΞΑ	ΒΙΚΥ	"	
13. ΛΕΟΝΤΑΡΗΣ	ΚΩΣΤΑΣ	"	
14. ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ	ΑΣΠΑ	"	
15. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ	ΚΩΣΤΑΣ	"	
16. ΒΑΝΔΩΡΟΣ	ΣΤΑΘΗΣ	"	
17. ΛΕΟΝΤΙΔΗΣ	ΑΝΤΩΝΗΣ	"	
18. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	ΝΙΚΟΣ	"	
19. ΜΟΥΡΑΤΙΔΗΣ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ	ΕΛΕΜ	
20. ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΓΓΕΛΟΣ	ΠΑΣΚ-Α	
21. ΚΑΡΑΒΑΣΙΑΣ	ΚΩΝ/ΝΟΣ	"	
22. ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ	ΘΕΑΝΩ	"	
23. ΙΟΡΔΑΝΙΔΟΥ	ΜΑΡΙΑ	"	
24. ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ	ΑΡΤΕΜΙΣ	"	
25. ΜΑΥΡΙΔΗΣ	ΒΑΣΙΛΗΣ	"	73
26. ΑΚΡΙΤΙΔΟΥ	ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ	"	
27. ΣΑΧΑΝΑ	ΧΡΥΣΑ	ΣΥΣΠ. ΑΡΙΣΤ. ΑΡΧ/ΝΩΝ	
28. ΣΙΑΜΑΣ	ΣΩΤΗΡΗΣ	ΣΧΗΜΑ ΑΡΧ/ΝΩΝ	

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΕΔΡΕΣ 4)			
29. ΣΑΜΑΡΝΙΩΤΗΣ	ΓΙΩΡΓΟΣ	ΔΑΚ	
30. ΧΑΔΙΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΗΣ	"	
31. ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	"	
32. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΠΑΣΚ-Α	

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ (ΕΔΡΕΣ 4)			
33. ΚΑΡΤΕΖΙΝΗ	ΚΑΛΥΨΩ	ΑΣΑΕ	
34. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΓΙΩΡΓΟΣ	"	
35. ΓΚΟΥΝΗΣ	ΒΑΣΙΛΗΣ	ΔΑΚ	
36. ΜΠΕΝΕΚΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑΣΚ-Α	

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΕΔΡΕΣ 8)			
37. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΑΣΑΕ	
38. ΚΑΤΣΑΡΟΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΑΡΧ/ΝΕΣ ΘΕΣ/ΛΙΑΣ	
39. ΤΑΧΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΗΣ	"	
40. ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΗΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	"	
41. ΠΕΤΣΑΣ	ΑΝΤΩΝΙΟΣ	"	
42. ΣΑΜΑΡΑΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	"	
43. ΒΑΛΑΣΣΑΣ	ΑΛΕΞΙΟΣ	ΔΑΚ	
44. ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ	ΠΑΣΚ-Α	

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ (ΕΔΡΕΣ 4)			
45. ΓΡΑΨΑΣ	ΝΙΚΟΣ	ΑΣΑΕ	
46. ΠΕΒΕΡΑΤΟΥ	ΜΑΡΙΑ	ΑΡΧ/ΝΕΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	
47. ΓΛΕΝΗΣ	ΚΩΣΤΑΣ	ΔΑΚ	
48. ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΠΑΣΚ-Α	

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΕΔΡΕΣ 6)			
49. ΜΠΙΚΟΣ	ΛΑΜΠΡΟΣ	ΑΣΑΕ	
50. ΤΣΟΝΑΚΑΣ	ΒΑΣΙΛΗΣ	"	
51. ΜΑΥΡΙΚΗΣ	ΤΡΥΦΩΝ	ΠΑΣΚ-Α	

α. Σαββίδου Άννα τακτικό μέλος
(Μεταξά 17 & Δουσμάνη 20β, 16675 Γλυφάδα
τηλ.: 8945686, fax: 8980129)

β. Θώδης Κων/νος αναπληρωματικό μέλος
(28ης Οκτωβρίου 1, 20300 Λουτράκι,
τηλ.: 0744/22661-23341, 0944/267.017)

Παρακαλούμε μετά το τέλος των εργασιών της Κριτικής Επιτροπής να μας αποστείλετε τα πρακτικά των συνεδριάσεων της, απαραίτητα για την ενημέρωση των μελών μας και του αρχείου που τηρούμε για τους αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

1η Γενική Συνέλευση της Αντιπροσωπείας του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ

Στις 27.5.2000 πραγματοποιήθηκε η Γενική Συνέλευση της Αντιπροσωπείας του ΣΑΔΑΣ-ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ με τη συμμετοχή 164 Αντιπροσώπων από την Αθήνα και την περιφέρεια.

Μετά από ψηφοφορία των παρισταμένων μελών, αναδείχτηκε το τριμελές Προεδρείο της Αντιπροσωπείας για τα επόμενα δύο χρόνια, αποτελούμενο από τους:

Παπαγιαννόπουλο Γιώργο, Πρόεδρο (Π.Α.Σ.Κ.-Α.) Αθήνα
Τσουκάτο Γιάννη, Α' Αντιπρόεδρος (Ανεξ.Κίνηση Αρχ/νων Δυτ. Κρήτης- Χανιά Παρέμβαση Αρχ/νων-Σ. Δυτ.Ελλάδας-Συσπείρωση Αριστερών Αρχιτεκτόνων)
Καραμπίνη-Σαββίδου Πόλυ, Β' Αντιπρόεδρος (Δ.Α.Κ.) Αθήνα

76 Στη συνέχεια έγινε ψηφοφορία για την ανάδειξη του δεκαπενταμελούς Διοικητικού Συμβουλίου, της οποίας τα αποτελέσματα έχουν ως εξής: ψήφισαν 161, έγκυρα 160, άκυρο 1.

ΠΑΣΚ-Α: ψήφοι: 50 έδρες: 5
ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ Γεωργακόπουλος Παναγιώτης
Παπαπαύλου Γιώργος
Φατούρου Πετρούλα
Χαραλαμπίδης Γιώργος
Δαγκλή Κορίνα

Δ.Α.Κ.: ψήφοι: 25 έδρες: 2
Αναστασιάδης Δημήτρης
Μαραβέας Δημήτρης

Ε.Λ.Ε.Μ.: ψήφοι: 23 έδρες: 2
Μεδίτσκου Πετρίνα
Δεσποτόπουλος Παναγιώτης

Α.Σ.Α.Ε.: ψήφοι: 22 έδρες: 2
Παππάς Θανάσης
Σημαιοφορίδης Γιώργος

ΑΝΕΞ.ΚΙΝΗΣΗ ΑΡΧ/ΝΩΝ ΔΥΤ. ΚΡΗΤΗΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΑΡΧ/ΝΩΝ-Σ
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ ψήφοι: 19 έδρες: 2
ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ Σιαπκίδης Νίκος
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ: Φανουράκης Σήφης

ΑΡΧΙΤ/ΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ: ψήφοι: 11 έδρες: 1
Βράκας Αλέξανδρος

ΝΕΟ ΚΙΝΗΜΑ ΑΡΧΙΤ/ΝΩΝ: ψήφοι: 9 έδρες: 1
Μπαρδάκης Κώστας

ΣΧΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ: ψήφοι: 1 έδρες: -

ΨΗΦΙΣΜΑ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ - Συνεδρίαση 27.5.2000

Στη συνεδρίαση της Αντιπροσωπείας του ΣΑΔΑΣ-Πανελληνίας Ένωσης Αρχιτεκτόνων της 27.5.2000 εγκρίθηκε το παρακάτω ψήφισμα:

Κατά παράβαση της κείμενης καταστατικής νομοθεσίας του ΤΕΕ και της στοιχειώδους δημοκρατικής δεοντολογίας, η Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ αποφάσισε αυθαίρετα και ανακοίνωσε στον ημερήσιο τύπο, λίγες μόνο μέρες πριν την ολοκλήρωση της κατάθεσης υποψηφιοτήτων για την ανάδειξη των οργάνων του ΤΕΕ στις εκλογές της 25ης Ιουνίου, τη μετάθεση των εκλογών για το Νοέμβρη. Υπενθυμίζεται ότι η 25η Ιουνίου είχε προκύψει εξ αναβολής, λόγω των βουλευτικών εκλογών.

Τελευταία προθεσμία για τη νόμιμη διεξαγωγή των εκλογών, εφ' όσον είχαν προκηρυχθεί για τις 25 Μαρτίου, είναι η 25η Αυγούστου. Αυτό εξάλλου είχε ήδη επισημανθεί από το ΥΠΕΧΩ-ΔΕ, με αποτέλεσμα την απόρριψη της πρότασης της Δ.Ε., για εκλογές το Νοέμβρη, πρότασης που διατυπώθηκε με πρόσχημα την τροποποίηση του τρόπου διεξαγωγής τους, καθώς ανασύρθηκε την τελευταία στιγμή, μια σχετική απόφαση του... 1996!

Έτσι, την ίδια στιγμή που ανακοινώθηκε δημόσια η αντικαταστατική αναβολή για το Νοέμβρη, η Δ.Ε. του ΤΕΕ λάμβανε την κωμικοτραγική απόφαση, να ζητήσει από το ΥΠΕΧΩΔΕ, τη «νόμιμη» διεξαγωγή των εκλογών στις 25 Αυγούστου, προσδοκώντας, με άδηλη διαδικασία, να πιέσει στη συνέχεια, μέχρι να επιτευχθεί η επιδιωκόμενη νομοθετική ρύθμιση και οι εκλογές να διολισθήσουν το Νοέμβρη...

Η Αντιπροσωπεία του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ:

Καταδικάζει τις μεθοδεύσεις της Δ.Ε. του ΤΕΕ, που θίγουν βάρυνα τους δημοκρατικούς θεσμούς.

Διαπιστώνει ότι στενές παραταξιακές λογικές, με άμεση σύνδεση με κάθε λογής προσωπικά-ιδιωτικά συμφέροντα που εκφράζονται με την πλειοψηφία της σημερινής Διοίκησης, γίνονται αιτία παράτασης του τέλματος που χρόνια τώρα βρίσκεται το ΤΕΕ και αφήνουν ανενόχλητους τους κρατούντες να ρυθμίζουν, με αδιαφάνεια και συνοπτικές διαδικασίες, ζητήματα πολύ σοβαρά για το μέλλον της Αθήνας και της χώρας, όπως η Ολυμπιάδα του 2004, ο Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός κ.λπ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΑΔΑΣ-Πανελληνίας Ένωσης Αρχιτεκτόνων, στην πρώτη του συνεδρίαση της 7.6.2000, συγκροτήθηκε σε σώμα όπως παρακάτω:

Πρόεδρος:	Παναγιώτης	Γεωργακόπουλος
Αντιπρόεδρος:	Αλέξανδρος	Βράκας
Γεν. Γραμματέας:	Θανάσης	Παππάς
Ταμίας:	Γιώργος	Χαραλαμπίδης
Ειδ. Γραμματέας:	Γιώργος	Σημαιοφορίδης
Μέλη:	Δημήτρης	Αναστασιάδης
	Κορίνα	Δαγκλή
	Παναγιώτης	Δεσποτόπουλος
	Δημήτρης	Μαραβέας
	Πετρίνα	Μεδίτσκου
	Κώστας	Μπαρδάκης
	Γιώργος	Παπαπαύλου
	Νίκος	Σιαπκίδης
	Σήφης	Φανουράκης
	Πετρούλα	Φατούρου

Για το Διοικ. Συμβούλιο

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Π. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Θ. ΠΑΠΠΑΣ

